

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körut 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év. Budapest, 1898, csütörtök, október 27-én. 296. szám.

Olcso a kormány.

Marx mondja valahol, hogy Franciaországnak két nagy veszedelme van: az olcsó kenyér és az olcsó kormány. Az alacsony gabonaárak mindenütt áresést okoznak, tehát a munkabéreket is leszállítják, ami fokozza a szocializmust, vagyis veszélyezteti az államot. Az olcsó kormány (a második veszedelem) alatt az értendő, hogy sehol a világon sem okoz egy kabinet-válság oly kevés gondot, mint Franciaországban. Ott mindig van elegendő megfelelő miniszterjelölt, mindig van elegendő pártszeszély és elég váratlan alakulás, ott sorra kell menni a miniszterségnek, hogy mindenkinek legyen alkalmja az ambíciója kielégítésére; olcsó hát kormány, a meglevőt czélszerűségi okokból senki sem tartogatja, még csak dinasztikus kegy sem. Ennélfogva folytonos a változás és a politikai élet ugyszólván csak a napi izgalmak befolyása alatt állván, megvan a veszedelem: ez abból áll, hogy az állami érdekekért csak a pihenő órákban lehet tenni valamit; a nap többi részében ellenben, míg a kormány és a parlament az aktualitásokon veszekszik, a köztársaság ki van szolgáltatva az ellenfeleknek.

Ma is egy olcsó kormány tartja a bucsuzó minisztertanácsot az elyséi palotában. Elmennek mind. Elmegy Brisson, aki tán hosszú időre utoljára lobogtatta a radikálizmus lobogóját Fran-

ciaországban; elment Bourgeois, a szelid német professzorarcú közoktatásügyi miniszter, Sarrien, az aggodalmas igazságügyminiszter és Delcassé, akinek nem engedte meg a sors, hogy egészen előkészítse a háborút Anglia és Franciaország között. Olcsó a kormány Franciaországban, nem kell félni, hogy a távozó után ür marad. Az sem csudálatos, hogy épen negyvennyolcz órával a Dreyfus-pör revíziójára kitűzött határidő előtt kellett leszavazni a kormányt; hiszen a Bourbon-palotában jelentéktelen okokból is le szoktak szavazni minden esztendőben legalább egy kormányt. Olcsó a kormány. A kabinet bukásában tulajdonképen csak egy kiemelkedő mozzanat van: az a pillanat, midőn Chanoine hadügyminiszter elmondván vádbeszédét, hátat fordít kollégáinak és egy pillantásra sem méltatva az egész miniszteriumot, büszkén kilépdel a kamarából. Ki bátorította föl erre a szenzációs csinyre Chanoinet, a kis Chanoinet, aki félév előtt még divizionárius volt Lille-ben és a la Flèche-ből kikerült esetlen ujoncz-altiszteken kívül nem imponált senkinek, de senkinek sem ezen a világon? Ki biztatta őt arra, hogy csak adja ki a jelszót és arra rögtön az következik, hogy a kormányt leszavazzák majd? És ki biztosította őt arról, hogy ez a leszavazás nem problematikus terv csupán, hanem kiszámított bizonyosság? . . . Ugy látszik, nagy kautélákkal volt felszerelve a kis Chanoine és úgy látszik,

hogy az új hadügyminisztert nem hiába hozták Lille-ből, a jezsuita-iskolák e klaszszikus városából; biztosnak kellett lenni abban, hogy a hadügyminiszter rendelkezésükre fog állni azoknak, akik a tegnapi csinyt előkészítették. Ennyi a szenzáció. Máskülönbén Franciaországban olcsó a kormány.

Páris utcáin persze egész éjszaka zavarogtak, de amióta napirenden van a Dreyfus-ügy, volt már zavargás kormányválság nélkül is. És emlékezzünk csak vissza a négy év alatt történetekre. Négy év alatt mindig az volt a helyzet, ami a tegnapi volt; négy év alatt ugyanis egyetlenegy kormány sem merte a Dreyfus-ügyet úgy fogni fel, amint Brisson fogta fel, mert négy év óta minden kormány félt, hogy ebbe belebuknék. Brisson meg merte cselekedni, amit megcselekedett, Brisson tehát megbukott. De ez négy év óta mindig megtörtént volna azzal a különbséggel, hogy régebben nem husz vagy harmincz szótöbbség okozta volna a bukást, hanem sokkal nagyobb.

Igy áll a dolog, ennélfogva a köztársaságra nézve újabb veszedelmet nehéz volna ebben a bukásban fölfedezni.

Sőt még többet is lehet mondani. Háboruban ugyan az első veszített csata után bajos volna azt állítani, hogy most már biztos a győzelem a vereséget szenvedőknek, mert a megverték most meg fognak ijedni és annál gondosabban szervezkednek majd, annál pontosabban

Találkozás.

Az eső elállt, már nem verdes senkit, csak a szél maradt meg, az kegyetlenül fúj régig a parton és feloldalt állítja a vizen a hajókat. A szél erősebb, mint a víz sodra, ez nyomja lefelé a hajókat a parthoz, amaz nyomja keresztbe fölfelé. Lent a vízszéli sötétben rejtélyes hangok kelnek, óriás sóhajtások, egy-egy névtelen kiáltás s nagy recscsenések, amik mind a hajókból származnak. Lánczairól akarna szabadulni ilyenkor mindenik és a nagy igyekvésben ropog a derekuk. A nagy szállák, amikből az aljuk készül, hosszat, nagyot sóhajtának, annyira feszülnek, hogy talán szét is esnének, ha az iszkába nem tartaná. Hasznos dolog az iszkába nagyon, az tartja össze a hajókat egy darabbá, pedig az iszkábat sátoroszigányok csinálják. Csikorog kurta lánczán a tinonrud is, míg a domentátumon a köteleket kavarja össze a szél. Jó őszi fuvása van neki, a halászkok állóbárákát összecsapdossa. Hallatszik, hogy fölébredt altából börtönében a nagy haresa és ugyanesak csapkolódik.

Ezen a sötét éjszakán nem jár a parton senki, csak egy-egy halszállító hordó gurigáz magában, amerre a szél viszi. Előbb megy előre-hátra a parton, egyszer aztán esést kap s beleszaladván a vízbe, megmerül. Kisvártatva fölbukik jól bent s uszik lassan lefelé. Aki nem

tudja, hogy hordó, azt hinné: holttest. Bár így ősztájon holttest nem igen szokott uszni, mert azoknak is, mint minden dolognak a világon, meg van a rendes idejük. A halottak tavasztól kezdve nyár végeig szoktak utazni a homokos, sárga vizen lefelé. Olyankor van köztük különféle, emberek, kiket sorsuk kergetett a vízbe, fiatal leánysesédek szintén hasonló módon, legtöbbje mégis csak gyermek és legény. Gyermeknek fürdés közben, legénynek lóusztatás közben szokása a Tiszába fulni, melynek vize őket pár napig a fenéken tartja, azután fölveti a testet és lassan usztatja lefelé. Nem gyors utazás az ilyen, sőt igen aprólékos, mert a víz nem gyors s azonfölül az utasok gyakran a parthoz közel járván, fűzfatorzsekbe ütődnek, vagy pedig elakadnak néha a sekély vízben a porondon, ahonnan csak megint az emelkedő árral haladhatnak tovább. Ép azért gyakran történik, hogy felsőbb vidékekről izenetet küldenek: hé, jó emberek, pár nap múlva majd alighanem arra utazik egy halott, fogják ki kendtek. Ki is szokás fogni mindet, ha látják. Laddikkal megy utána a vizimolnár vagy a hajós, köteleket vet rá, parthoz vontatja s kiköti ott rendes mód szerint: fejjel vízfolyás ellen.

De most minderről szó sincsen, most semmi egyéb sincsen, mint sötét éjszaka. A parton itt-ott lámpák birkóznak a széllel, egy

slepphajó aljában is világosság látszik, lehozódtak a földel alá az emberek, körülbelül ott is a legjobb mostan. Nagynéha messze vonat füttyszava hangzik, hosszú, éles sikoltások, mint mikor valamit nem talál rendben az uton és lármáz a masiniszta. A társulati hajón kongatja olykor az órát az őrtálló matróz és a tulsó parton sivit a fenyőfa, amint a gyár nagy aczélfűrészre hasítja. A víz alacsony, medrének az a része, amit elhagyott, tele kővel, poronddal, itt-ott törött bögrék s egy vasmacska-ág, amely beleszakadt a földbe. Szomorú, hideg, fázós őszi este. A rendes zajokon kívül, mint a vonat füttyülése, a gyár sivitása, hajóbordák recsegése, más semmi sem hallható, itt eleven lélek az egész környéken aligha van. Ilyenkor megbujik mindenki; legjobb földel alatt lenni a szobában, jóformán a kint levő vagyon őrzése is fölösleges, mert ezt az időt a tolvaj nem szereti. A vízpart élősdei, a csavargók sincsenek már itt. Ilyenkor már az sem alszik a bokor aljában, a sétahelyen vagy szárazra vetett korhadt ladikokban, hanem éjszakára jelentkezik a rendőrségnél és a maga jószántából megy a börtönbe aludni. Máskor erővel viszik be oda s nagy verekedéseket csinál, míg a rendőrlégynek hatalmat tudnak rajta venni, mert hiába: önkéntelenül menni a börtönbe, vagy készakarattal menni a börtönbe, az két különböző dolog.

készítik majd el következő haditerveiket. Háboruban hajos volna ez az okoskodás, de Franciaország parlamenti háborújáról ilyenfélét lehet mondani ma. A militarizmussal rokonszenvező többség ma kisebb, mint bármikor lett volna, de még is csak többség: a megbízható republikánus elemek tehát megijednek; kezdik az emberek Faure nyilatkozatát is kolportálni, a polgári republika szükségességéről szólót; a különböző republikánus áramlatok erre klubjaikban közledek egymáshoz, a Brisson által megkezdett koalíció újabb erővel merül fel; azok között is, akik ma a kormány ellen szavaztak, némelyik megbánást érez; s a militarizmus fektelenül elbizakodik tegnapi sikerében, úgy, hogy az aggodalmaskodók csak szaporodnak. Mindebből az következik, hogy ha a parlamentben még egyszer ütközetre kerülne a dolog, a militarizmusnak a tegnapi siker aligha ismétlődne meg. És mindezeknél fogva a tegnapi szavazásból épen nem olvasható ki a köztársaságnak újabb veszedelme. Elég veszedelem mindaz, ami a republika testében már kezdettől fogva benne rejlik.

A Brisson-kabinet bukásának csakugyan nincs más értelme, mint hogy Franciaországban olcsó a kormány. Olcsó, könnyen beszerezhető; ha veszendőbe megy, akkor is gyorsan feledhető, csupa olyan kvalitások, amelyek már megvoltak régen azelőtt is, hogy a francziák minden akciójánál kötelesek vagyunk a háttérben egy kicsike törzskari kapitányt látni.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtti tíz órákor ülése lesz.

A képviselőház bizottságaiból. A képviselőház állandó igazoló bizottsága ma, a szokásos harmincznapos fentartással igazolta báró Szentkereszthy György vajda-hunyadi képviselőt. A

közoktatásügyi bizottság pedig megválasztotta a közoktatásügyi állapotáról szóló jelentés egyes fejezeteinek előadóit, még pedig: egyetemek és közoktatási tanács: *Sághy Gyula*; orvoskari intézetek: *Papp Samu*; középiskolák: *Ciocan János*; népoktatás: *Tuba János*; tanítóképzők: *Mócsy Antal*; szakiskolák: *Sándor József*; emberbaráti intézetek: *Óváry Ferencz*; művészeti intézetek: *Szinnyey-Merse Pál*; muzeumok és műemlékek: *Pildner Ferencz*; tanítói nyugdíjügy: *Mezei Mór*. Az állami elemi népoktatás megfelelő elhelyezésével felmerülő kiadások fedezéséről szóló törvényjavaslat előadójává *Molnár Antalt* választotta meg a bizottság.

A politikai helyzet.

Holnap az obstrukció ismét jubilálhat. Megünnepelheti most rendezett vitájának tizenkettedik napját. Hogy e kis házi-ünnepének megadja a kellő tisztességet, szónokainak egyik legelőkelőbbjét, Bartha Miklóst küldi ki a porondra, kinek felszólalását már mára várták, de Várossynak váratlan szereplése következtében holnapra halasztódott. A vita tehát folytatódik, de minden jel arra mutat, hogy a most szönyegen levő kérdés felett, már nem sokáig. Legalább erre vall a függetlenségi és 48-as párt közlönyének, az „Egyetértés”-nek mai vezércikke, melyet politikai körökben általánosan úgy fogtak fel, hogy ez a leszerelés előhírnöke. A cikknek befejezőrészét kompromissziós ajánlatnak tekintették. Hangzik pedig ez a cikk így:

Sokszor megtörtént régebbi kormányok idejében, hogy a miniszterelnök kényes helyzetekben nemcsak hogy érintkezésbe lépett az ellenzéki pártokkal, de kikérte, sőt el is fogadta ezek tanácsait. És így vette Bányfy Dezső báró nem egy elődjének esetében elejét a parlamenti harcok szenvedélyességének. Ha ő követné ezek példáját, most, mikor mint állítja, a kiegyezés kérdésében kényes és zavaros helyzet állott be, mely mellett nyíltan nem teheti meg fölvilágosító nyilatkozatait, érintkezésbe lépett volna az ellenzéki pártokkal és ezek előtt megtéve a nyilatkozatokat, bizonyosságot tenne a kisebbség iránt parlamenti előzékenységeiről, e le-

jét vehette volna a kisebbség jogos fölháborodásának.

A hatalommal okosan kell élni. Ha a magyar parlamentben olyan jelenetek játszódna le, melyek nekünk s tetszenek, a történekeért nem a kisebbség felelős, hanem a kormány, mely az ellenzéknek nem respektálja s ez által az ellenzéknek arra kényszeríti, hogy ez meg viszont ne respektálja se a kormányt, se a többséget.

Ezt a cikket különben a Kossuth-párt holnapi konferenciájának präludiumaként is tekintik. Ezen az értekezleten, úgy látszik, oly dolgok fognak történni, melyek a függetlenségi és 48-as párt jövődó magatartására nézve lényeges változást fognak előidézeni. A párt elnöksége ma felszólította a képviselőket (a távollevőket táviratilag), hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. A párt e konferencián a további teendők tekintetében fog határozni.

Számosan vannak, kik már ma igyekeztek befolyást gyakorolni azokra, akik eddig nem osztották mindenben az obstrukciót, hogy nyíltan foglaljanak állást a Bányfy-kabinet ellen folyó harcban, míg mások minden tekintélyüket azért vetik latba, hogy a magyar parlament méltóságán az ellenzék ne üssön még tovább is rést.

Az konstatálható, hogy a nézetek megvannak osztva, konstatálható továbbá az is, hogy az obstrukció legnagyobb támaszát eddig nem a Kossuth-párt táborából; hanem a nemzeti és néppárt táborából nyerte. A holnapi értekezletnek ezért van nagy jelentősége, mert ha a függetlenségi és 48-as párt holnap esetleg csatlakozik a leszerelés eszméjéhez, érdekes lesz megfigyelni, miként fognak Apponyiék és Molnárék az új helyzettel szemben viselkedni. Az obstrukciót most is leginkább Ivánka Oszkár, Rakovszky István és Polónyi Géza vezették, kik egyre hangoztatják a folyosókon, hogy ők minden segítség és támasz nélkül is meg tudnak akadályozni minden napirendet.

A néppárt ma különben a folyosón kri-

Ilyenkor már ott laknak, este bekérezkednek s reggel eljönnek megint, hogy elhessenek.

Igy hát most semmi sem mozog a parton, az éjjeli bódorgó nem tarthat attól, hogy fölbukik valamely alvó emberi testbe. Elég hátran lehet járni-kelni kátrányos ponyvák, tartalék-vasmacskák, ládák és deszkák között. Aki nem próbálta még, el sem képzei milyen furcsa, szomorú érzéseket kelt az ilyen egyedül való kódorgás az elhagyatott, nématája, ahol nappal teljes erővel lüktet az élet. Most csak a csend van ehelyett. Magasan és sötétben emelkednek a hid köllabai; hatalmas oszlopok nagyon; egynehány ember belepusztult mig fölépültek. Mintha árnyaik subannának a szörnyü vassinek alatt, amik áthidalják a vihet. Aki lent dolgoztak a fenéken, a víz alatt, ahol ez erősen álló pillérek köllabait rakták s pár órai munka után ajultán hozták a szabad levegőre őket, akik fönt a magasokban rakták egymásra a vasgerendákat: meg vannak-e még a munka katonái, kik folyton vívják háborúikat a halállal, nem országért, nem dicsőségért, csak a kenyérért épen?

A hidoszlop alól felelétként hosszú sóhajtság jön elő. Ott bizonyosan van valaki, amint hogy igaz is. A kövek között fekszik egy csoport, kiket e földött helyre vert be az eső, e valóban királyian szellős földel alá. Egy izmos, erős ember, egy asszony s egy gyerek. Egy Háromság, összealkotva a nyomoruságból. A

gyerek sóhajlott álmában dideregve, mert alighanem fázott szegény. Az asszony magához ölelte jobban, olyan öt-hat esztendősen lehetett a kicsi és takarta volna, ha lett volna mivel, de két karja melegén kívül egyebet nem tudott adni neki. Rossz zsákba voltak dugva a fiu lábai, magán az asszonyon kék szoknya meg valami rékli-féle. Nyöszörgött a gyerek s erre altából fölneszelt a férfi s föl is ugrott.

Magas és erős ember volt ez; csak régi képeken láthatók ilyen tömött szakállak és sűrű nagy hajak, amiket manapság már csak az visel, akinek kisebb gondja is nagyobb annál, hogy a haját leszedesse. Gúnya amugy nagyon kevés volt rajta. Egy darabig állt ott, az alvó családra tekintvén, azután maga is hosszú sóhajra fakadt. Az a valóságos sóhaj volt ez, amely mint utolsó kiáltás fakad föl kétségbeesett mellekből. Mik lehetnek ezek, kik? Honnan jöttek s mit akarhatnak itt, fekvén a kemény köveken a víz mellett, amely hangtalanul szalad lefelé és időtlen idők óta oly sok emberi élet temetője. Tekintett a vízre is az ember, amely jó mélyen lakott most a medrében. Arra is nézett, azután megfordult és pár lépés távolságban szemközt állottunk. Se meg nem döbbsent, hogy rajtuk kívül itt eleven lelket talál, se egy szót nem szólt. Alighanem inkább én voltam a megdöbbsent, mikor a nyomoruság kemény tanyájáról fölemelkedett ez a nagy test. De nem mu-

tattam, vagy ha mutattam is, úgy sem látszott az a hőmályban. Önkénytelen támadt a kérdés, hogy ugyan mi lehet ez az ember, miért él ilyen szörnyü életet. Menekült, aki a törvény elől fut, vagy elhagyatott, akivel ki sem törődik. De semmit sem szólt, csak mozdulatlan állott egy helyben, mignem hogy egy erősebb szélrohamb futott át a hid íve alatt, újból fölnyikkant a gyermek. Az anyja álmában szorosabbra ölelte, az ember pedig oldozni kezdte a kabátja madzagait. Mert a nyomoruság kabátján nincsenek gombok, az csak úgy madzaggal szokott összekötözve lenni. Leoldotta, le is vetette s a gyerekre borította. Nem maradt más rajta, csak egy ing, annak is szakadozottak a vállai, mint parti zsákolóknál szokás. Visszalépett arra a helyre, ahol feküdt, hogy majd ledől újra. De meggondolta a dolgot s hogy a szél a gyerek felé fujt, most az elé feküdt egy szál ingében védőfal gyanánt, hogy amannak enyhéjét adhasson.

Mig a kövek közt turkált, hogy magának jó fekvést csináljon, mormogott valamit, de abból mit sem lehetett érteni. Azonban az sem sokáig tartott. Kisvártatva vonat haladt a hidon keresztül, dübörgött rajta minden vasdarab s néhány parázsszakra is lerepült a mozdony aljából — már ezeket észre sem vették. Aludtak egymás mellett az asszony, az ember, köztük a gyermek: a nyomoruság Háromsága. Tömörkény István.

zishireket is terjesztett. Azt beszélték, hogy jól informált bécsi forrásból úgy értesültek, hogy a Lajthán innen is, túl is már akut a válság, mert Ausztriában a kiegyezésnek a tizennegyedik szakaszsal való realizálása befejezett dolog, minek következtében a magyar parlament is új helyzet elé állítódik, mert Bánffy tavaly nyilatkozatot tett, hogy a kiegyezés csak parlamentáris Ausztriával lesz létesítendő. A válsághírek nem találtak komoly hitelt, még az ellenzéken sem. Egyébként meg is czáfolták onnan, ahonnan származtak, Bécsből.

A mai nap politikai eseményeihez tartozik egyébként még az is, hogy ma minisztertanács is volt, mely a dolgok természetes következményeként a parlamenti helyzettel is foglalkozott. A kormány megmarad elfoglalt álláspontja mellett, hogy további nyilatkozatokat a kiegyezés dolgában nem tesz, mert az eddigiek teljesen felvilágosították az ügyek állását, további felesleges kijelentések pedig csak veszélyeztetnék a kiegyezésnek amugy is nehezen kivívott sikereit. A kormány el van készülve minden eshetőséggel szemben és nyugodtan átháríthatja a felelősséget a bekövetkező törvénytelen állapotokért azokra, akik a parlament komoly munkásságát megakasztották, sőt lehetetlenné tették.

Holnap a képviselőházban Okolicsányi László, Barabás Béla és Bartha Miklós kerülnek szóhoz.

Várossy beszél . . .!

(Az országgyűlésből.)

A képviselőházban ma semmi sem történt. Egy, azaz egy beszéd hangzott el a vitában, melyet egy fikció körül rendeznek és ez a beszéd is Várossy Gyuláé volt, aki ma a protekció ellen beszélt, pedig még nem is olyan nagyon régen Wlassics Gyula leleplezte, hogy Várossy Gyula sem idegenkedik valami tulságosan egy kis protekciótól.

Benn a teremben tehát semmi se történt, csak Várossy Gyula beszélt, aki egyre azzal fenyegetődött, hogy ő először beszédének keretét állítja fel, (ez volt az első óra) azután belefestette ebbe a keretbe a képet (ez volt a második óra) majd pedig indokolja, hogy miért bizalmatlan Bánffyval szemben (ez volt a harmadik óra).

Nem esoda, hogy ily körülmények között a képviselők, ujságírók kisiettek a folyosóra és ott Bessenyei Ferencz adomáit hallgatták. Egy-egy betévedő, de ismét gyorsan kiszaladó képviselő hozta hírvül, hogy Várossy még mindig beszél.

Ugy egy óra felé megelégették ezt a rekordot saját párthívei is.

Polónyi Géza odasug neki.

— Gyula, végezd.

Várossy megkönyörül, de csak félíg. Szünetet kér az elnöktől.

Szilágyi azonban nem hajlandó ezt a beszédet felbeszakítani. Ugy vélekedik, hogy sok ebből egy adag is.

— Majd csak beszéde befejezése után, dönt az elnök.

Várossy erre felhőrpint egy pohár vizet és melancholiával kijelenti:

— Akkor ma nem lesz szünet.

De azért mégis csak volt. Miután egy kemény kifejezésért (fél kettő felé) rendretasította az elnök, jónak látta „sok példa elhallgatásával” beszédét befejezni.

Csak így juthatott szóhoz még Polónyi Géza, aki egy interpellációjának indokolásához obstrukciós indokolást kerített.

A képviselőház ülése.

Szilágyi Dezső elnök tíz óra után megnyitja az ülést. Az irományok előterjesztése után folytatják

(a napirendvált.)

Várossy Gyula az indemnity napirendre tüzését bizalmi kérdésnek tartja és annál fogva ellenzi. A hatalmi rendszert akarja az ellenzék megbuktatni, hogy tisztességesebb kormányzat következzen a mostani után, és nem az állam gépezetét akarja

megakasztani. A kormány megölte ezzel a rendszerrel Magyarország közéletét és mégis uralkodik, mert többsége van. És ez a többség nem akar kifejezést adni a nemzet akarátának. Amíg ez meg nem változik, addig e kormánynak niucs más célja, mint a saját hatalmát és uralmát fentartani és növelni. A kormány egész ismeretlen egyéneket hozott a parlamentbe.

Szöts Pál: Nem érzem magam találva.

Várossy Gyula: Annak az urnak, aki közbeszólt, noha én nem is tudom kicsoda, csak azt mondhatom, hogy a korrupciót az a három millió terjeszti, amelynek árán Bánffy ide a parlamentbe nagy tömegből kiragadott alakokat ültetett. Majd arról beszél, hogy a kormány már rátette a kezét a katolikus papokra is s azokból sem lesz semmi, ha nem tolják a szekerét.

Zmeskál Zoltán: Roszivalból nem lenne püspök. (Felkiáltások: Goldis van most soron, Goldis nem lenne érsek!)

Várossy Gyula a 48-as honvédek segélyezéséért teszi szó tárgyává és nehezteli, hogy Bánffy nem ad nagyobb segélyt azoknak. Egy óra felé így szól: — Tekintettel a Ház kimerültségére, kérek szünetet.

Az elnök: A beszéd befejezése után úgy is lesz szünet, hát csak tessék beszélni.

Várossy Gyula: Akkor nem lesz szünet. (Derűtség.) És így folytatja: Ez előzmények után meg fogom rajzolni a mindegyre magasabbra tornyosuló korrupció képét, (Derűtség.) A bűnök fertője, ugymond, az a bölcös, melyben a kormányt ringatták.

Majd így szól: Ennek illusztrálására elmondom a magyar választási eljárást. A szólo ezzel leírja, általánosságban és részleteiben, hogy folyik le a választás, ha becsületes az és ha nem becsületes az. Leírja attól fogva, amikor a jelöltet kikiáltják, addig, amíg az elnök a választás eredményét kihirdeti s ezzel eltelik félóráska. (Nagy derűség és láрма.)

Az elnök: Kérem, hagyják kibeszélni a szónokot. (Hosszas derűtség.)

Várossy Gyula beszél mindenféléről, az öreg honvédekről, a beszámolójáról, végül pedig így fejezi be:

— En október 17-én kerületemben voltam, pedig esett az eső s valóban zordon idő volt . . .

(Éljenzés a baloldalon.)

Várossy Gyula ezután elmondta, hogy öt választói megbízták a kormány alávalóságának ellenőrzésével.

Az elnök rendretasítja a kifejezésért.

Várossy Gyula ezután kijelentette, hogy a napirendet el nem fogadja. (Dörgő éljenzés a bal- és szélsőbaloldalon.)

(A tersától gyűlés.)

Az elnök szünetet ad, mely után

Polónyi Géza hosszabb indokolás kapcsán a következő interpellációt intézte a kormányhoz:

I. Van-e tudomása a miniszterelnök urnak arról a gyülekezetről, amelyet a Modrus-Fiume-megyében fekvő Tersatóban a horvát jogpártnak képviselői az osztrák Reichsrath szlovén képviselőivel abból a célból tartottak meg, hogy a nem létező horvát államjognak védelme alatt a Szent István koronájához tartozó területnek elszakítására politikai szövetséget alkossanak.

II. Megegyeztetetlenség tartja-e a kormány ez üzemeket a Szent István koronája területén érvényes államjoggal és a Tersató területén érvényes büntető törvényvel?

III. Tett-e a kormány és milyen intézkedéseket aziránt, hogy ilyen, a magyar állam alkotmányra és területi épsége ellen intézett lázító szövetség üzemel megakadályoztassanak és megtoroltassanak?

Az interpellációt közlik a miniszterelnökkel.

Az ülés ezzel véget ért.

KÜLFÖLD.

A Fashoda-ügy. A „Kölnische Zeitung” a Fashoda-kérdésről holnapi számában egy tudósítást közöl, amely — úgy látszik — a német kormánykörök véleményét hozza napvilágra. A közlemény — tudósítónk távirata szerint — így szól:

Az a meggyőződés, hogy a Fashoda-kérdést kölcsönös egyetértéssel meg fogják oldani, teljesen jogos. Courcel legutóbbi két távirata lesz a tárgyalások alapja. Mindkét félre nézve az érdekkörök helyes elosztása nagyon kívánatos. A francziáknak el kell ugyan hagyniok Fashodát, de az angoloknak viszont utat kell nyitni a franczia Congotól a Nilus völgyéig a francziák számára. Mindezek után bátran állíthatni, hogy a londoni és párisi diplomáták vaklővései a közvéleményt nem igen nyugtalanítják.

A kiegyezés.

(Távirati tudósítás.)

Az osztrák kiegyezési bizottság mai ülésén elsőnek Gross dr. szólalt fel. Beszédében rámutat arra, hogy a többség szónokai is csak feltételelesen fogadják el a kiegyezést. Utal arra, hogy valamennyi szónok a kvóta emelését kívánta, de a magyar kormány mindig kijelenti, hogy a kvóta emeléséhez nem járult hozzá. A javaslatok gyors letárgyalásának legfontosabb feltétele a kvóta emelése, ezt pedig a kormány nem teljesítette. Beszéde további folyamán kijelentette, hogy az ellenzéknek érdekében áll a kormány és a többség közti viszonyt ismerni.

A mostani kiegyezés — ugymond — csak Magyarországnak válnék hasznára, mely a bankügyben is számos előnyt vívott ki. Hogy miképp gondolkoznak Magyarországon a bank jövője felől, azt mutatja az a mindenesetre fontos beszéd, amelyet a budapesti kereskedelmi kamara elnöke tartott és amelyben ez úgy nyilatkozott, hogy a bank aranyának egy részét Budapestre kell szállítani. Ez mutatja, mily irányban dolgoznak Magyarországon.

Stürgkh gróf képviselő szemére hányja a kormánynak, amiért a kiegyezési javaslatokat tárgyalatja, holott a kvóta fölemelése nincsen biztosítva. A többség a kvóta felemelését követelte, emellett foglalt állást és ime anélkül, hogy a felemelés megtörtént volna, már tárgyalják a javaslatot a kiegyezési bizottságban. A kormányuk határozott álláspontja nincs, mert ha volna, akkor a junktimmal is rendezkednék. Beszédét azzal fejezi be, hogy e javaslatok tárgyalása szükség telen, mert a kvóta kérdését még nem döntötték el. Ezért nem is fogadja el a javaslatot.

Kaftan képviselő hangsúlyozza, hogy az egységes vámterület fentartása erősíti a monarchia hatalmi állását és tekintélyét kifelé; a kiegyezés elvetése és a vámsorompók föllállítása pedig gyönngiti a monarchia gazdasági hatalmát. Tekintettel a szomszéd államok intenzív gyarmatpolitikájára, szükséges a Balkánon lévő piacok és a belföldi piacok föntartása és tul az Oczeánon új piacok fölkeresése. Elismeri a Magyarország egyoldalú eljárása miatt elhangzott panaszok jogosultságát, nevezetesen az őrlési forgalom és a vasuti tarifák dolgában s reméli, hogy az osztrák kormány épen úgy, mint Magyarország, tarifális előnyeit ki fogja aknázni az osztrák kereskedelem és ipar javára. Ezért szükségesnek tartja a vasuti hálózat államosítását és kiegészítését. Megelégedéssel szól a sör- és szeszadó emelésének elejtéséről és kívánja, hogy ennek az adónak az elejtése végleges legyen. A szónok végül rámutat a kiadások emelkedésére és az ország pénzügyeinek rendezését követeli s kívánja, hogy a kvóta-kérdést a kiegyezési tárgyalások befejezése előtt rendezzék.

Chiari hangsúlyozza, hogy valamennyi szónok a bankkérdésben létrejött megállapodásokat kedvezőtleneknek mondja, majd az ipar érdekeinek előmozdítását követeli, különösen a cukoradó módosítása után.

Tollinger kijelenti, hogy a katolikus néppárt igazságos kiegyezést és annak parlamentáris tárgyalását óhajtja. A kiegyezés nagyobb terheket ró Ausztriára, tehát csak a kvóta emelésével fogadható el, de a sör- és szeszadó elejtése is enyhít rajta. A vámsorompók föllállítása vámbáborura vezetne.

Ezzel az általános tárgyalás véget ért, mire az ülést megszüntették.

Ezzel az általános vita be volt fejezve s a bizottság leszavazott az indítványok fölött. Gross dr.-nak a napirendre terést ajánló indítványa 13 szavazattal 21 ellenében kisebbségben maradt. Gross fentartotta magának a kisebbségi szavazat benyújtásának jogát. Heeger indítványa 17 szavazattal maradt kisebbségben. Auspitz képviselőnek az az indítványa, hogy minden tagnak joga legyen az albizottságokban indítványokat tenni, egyhangulag elfogadták. Dzieduszycki képviselőnek azt az indítványát, hogy három 14—14-tagu albizottság

válasszanak, 31 szavazattal 11 ellenében elfogadták.

Azután a három albizottságot választották meg és pedig az elsőt a kereskedelmi és vám-szerződés, a másodikat a bank- és valutakérdés, a harmadikat a fogyasztási adók tárgyalására. Végül megválasztották az albizottságok elnökeit, elnökhelyetteseit, előadóit és jegyzőit.

.

A „Noue Freie Presse“ szerint a jobboldal körében azt beszélnek, hogy a szükséges kiegyezési provizóriumot mindenestre a 14-dik szakasz segítségével és nem parlamentáris uton fogják életbeléptetni, ami annál érthetlenebbül hangzik, mert a statusquo ideiglenes meghosszabbítása a Reichsrathban aligha járna nehézséggel.

A „Vaterland“ jelenti: A kormány viszonya a jobboldalhoz már tisztázódott és rendeződött. Egyes lapoknak állítólag újra felmerült komoly nehézségekkel szülő jelentései vagy merő puhatólózások vagy ugynevezett jámboróhajok. Az illető körökben ezeket a jelentéseket irányzatosaknak tartják.

Franciaország válsága.

(Távirati tudósítások.)

Az új kormány még nincs meg, de a holnapi nap már alighanem meghozza. A kabinetválság lefolyása még eddig normális. Csak egy különös jelenségre figyelmeztetnek, arra tudnillik, hogy Faure elnök Vegue kamarai alelnököt, Mesurier radikális és Faure Mór szociálista pártfőfiakat is meghívta avégből, hogy velük a helyzetről tanácskozzék.

(A jelöltek.)

Egyelőre csak találgatják, hogy kik lesznek az új kabinet tagjai. Elnök gyanánt emlegetik Dupuyt és Ribott, ez utóbbi állítólag a concentratio eszméjét akarja érvényre juttatni. Poinecaré is jelölt.

Constance-ról különösen a naczionálisták és antiszemiták, tehát Boulanger utódai állítják, hogy komoly jelöltnek vehető. Ez annyival különösebb, mert épen Constance a Boulangismus megrontója volt. De mostani hívei csak azért ragaszkodnak hozzá, mert azt hiszik, hogy Dreyfus-ellenes érzelmű. Remélik, hogy mint miniszterelnök elnyomja a hadsereg elleni izgatást és a titkos iratok nyilvános megvizsgálását nem engedi meg.

Deleassé alighanem megmarad az új kabinetben is. Valamennyi párt kívánja ezt, mert most szükség van a külügyek erélyes vezetésére.

A radikális csoportok a kamarában együtt vannak és manifesztumon dolgoznak, amelyben tiszta köztársasági kormány kinevezését követelik.

Faure elnök ma délelőtt Loubet-t és Déchanelt, a szenátus és a kamara elnökeit, délután pedig a kamara alelnökeit fogadta. Azt mondják, hogy Faure elnök mindent el fog követni, hogy az új minisztériumot mielőbb megalakítsa. Számos szenátor és képviselő Ribott vagy Freycinet-t tartja Brisson utódjának.

(„Melyik hadügyminiszterből jön? . . .”)

A „Liberté“ szerint Lockroy, aki a hadügyminiszteri tárczát ideiglenesen már átvette, ma reggel egy hivatalnokát elküldte a hadügyminisztériumba. Mikor ez belépett a minisztérium épületébe, a portásnak, aki megállította, azt mondta, hogy a hadügyminisztertől jön. A derék czerberus a jelenlegi francia helyzetre nagyon jellemző kérdéssel felelt:

— Melyik hadügyminiszterből jön?

A hivatalnok erre az önkénytelenül is elhős kérdésre nem felelt. Néhány hivatalos szóban

végigmenven, hamarosan elvégezte dolgait és visszament Lockroy-hoz, hogy jelentést tegyen küldetéséről.

Mir szerint Lockroy nagyon határozott intézkedéseket kíván tenni, hogy ezzel mindenkinek tudomására adja, hogy ő az egyedüli hadügyminiszter . . .

(A kulisszák mögül.)

A Brisson-minisztérium bukása nagy zavart okozott a radikális körökben. Az „Aurore“ azt írja, hogy a Rue Royaleban már jó negyedórával a kamara-ülés megnyitása előtt tudták, hogy Chanoine le fog mondani. Midőn Chanoine a szószekekről lelépett, föltárta lemondásának igazi okát, ezekkel a szavakkal fordulván a jobboldalhoz:

— Azért megyek, mert nem akarom kiszolgáltatni a titkos iratokat.

Az „Aurore“ ehhez a következőket jegyzi meg: Nem akarják megengedni, hogy kiderüljenek a büntettek, amelyekről ezek az iratok tanuskodnak. Egy pillanatig azt lehetett hinni, hogy Brisson diadalmasan tud fog esni a tegnapi napon, de a köztársaság ellenségei azt határozták, hogy megsemmisítik a titkos iratokat, amelyek a vezérkar tanubizonyosságai.

A kamara szociálista pártja manifesztumot tesz közzé, amelyben éles szavakkal ostorozza Chanoine eljárását. A párt ezt mondja a többi közt: „Egy államcsinytábornok megszegi kötelességét, a kamara szószekeknél adja be lemondását és egy csoport ugynevezett republikánus és reakcionáriusokkal szövetkezett s tapsolt a tábornoknak, aki kötelességét ily durván megszegte. Az opportunisták kiaknázták a helyzetet a saját érdekükben. A szociálista párt minden eshetőségre készen áll a köztársaságot fenyegető katonai-klerikális reakció ellen sikra száll. A bizottság határozatilag kimondta, hogy az összes szociálista, forradalmi és republikánus erőket háladéktalanul egyesíteni kell a köztársaság védelmére.

A „Petit Journal“ egyik szerkesztőjének azt mondta Chanoine tábornok, hogy azért mondott le, mert közte és a kormányelnök között a Picquart-ügyben nézeteltérés merült fel. Chanoine kijelentette továbbá, hogy azért nem kérte a hadsereget támadó lapok üldözését, mert a törvényben foglalt büntető rendelkezéseket nem tartja elégségeseknek.

A „Figaro“ szerint Faure elnök nem akarta fogadni Chanoinet, hanem azt üzenté neki, hogy lemondását a kormányelnöknek kellett volna átnyújtania. Ellenben Sarrient és Brisson fogadta s kijelentette, hogy Chanoine inkorrektül járt el s úgy viselkedett, mintha kívül állna minden szabálynak és szokásnak.

(A sajtó a helyzetről.)

A francia lapok pártszempont szerint tárgyalják a tegnapi nap eseményeit.

A royalista „Autorité“ azt írja, hogy Franciaország még sohasem áhítottig trónkövetelőre, aki energikusan és bátran lépne föl s aki Franciaország megmentésének nagy művere vállalkoznék.

Az „Aurore“ ezt írja: Chanoine csinyje sikerült. A tábornok oroszva döfte törét Brisson mellébe.

Jaurés a „Petite République“-ben a következőket írja: Valahányszor egy lépéssel közelebb jutunk a revízióhoz, a kompromittált tábornokok kétségbeesett csinyt követnek el. Milyen gazdaságok nyomhatják lelküket, hogy olyan módon akarják magukat megmenteni! Chanoine tegnapi föllépése után az ország mindenre el lehet készülvé.

A „Rappel“ ezeket mondja: Ha Franciaország köztársaság volna, akkor Chanoine ma a Monte Valerien fogságában ülne.

A „Lanterne“ így nyilatkozik: A kamarában

Derouléde és De Mun gróf a vezérkart és Jézus társaságát képviselték. Franciaország nem fog a tábornokok kardja és a püspökök pásztorbotja alatt meghalni.

London, október 26.

A reggeli újságok a Brisson-kabinet bukásáról írnak és különösen abból a szempontból tárgyalják az esetet, hogy mi lesz a hatása a fashodai kérdésre. A legtöbb újság azt hiszi, hogy a kérdést békésen fogják elintézni, mert a francia kamara tegnapi ülése azt mutatta, hogy a francia népnek semmi érzéke sincs a fashodai kérdés iránt.

A „Daily Telegraph“ szerint a francia zavart arra fogják felhasználni a francia diplomaták, hogy Marchand-ot kétségbeesztő helyzetéből kiszabadítsák. A „Daily Chronicle“ hozzáteszi, hogy ez a kiszabadítás már a legközelebbi napok egyikén megtörténik és Marchand angol ágyunaszádon a Niluson lefelé fog haladni.

A „Times“ azt írja, hogy Chanoine alkotmányellenes viselkedése olybá tűnik föl, mintha a tábornok oroszva tört döfött volna Brissonba.

(Viktor Napoleon.)

Brüsszelből jelenti egy táviratunk: Viktor Napoleon ma nagyszámu bonapartista előkelőséget fogadott itt. A herceg környezete nagy dolgokra készül. A „Reforme“ szerint a herceg elhatározó lépésre szánta el magát.

TÁVIRATOK.

Orosz-porosz határviszály.

Berlin, október 26. A „Katoviczzer Zeitung“ szerint Diblelle-ben (tarnoviczi kerület) orosz határőrök egy porosz alattvalót agyonlőttek. A tett oka ismeretlen. Törvényszéki bizottság ment ki a helyszínre.

A német császár hazatérése.

Berlin, október 26. Parlamenti körökben bizonyosra veszik, hogy a német császár november huszonkilencedikén személyesen nyitja meg a birodalmi gyűlést. A császár visszatérését november huszadikára várják.

Kréta kiürítése.

Berlin, október 26. A Wolff-ügynökségnek jelentik Kandiából: A török helyőrség hajóraszállása ma teljes nyugalomban és rendben ment végbe. Csak mintegy négyszáz ember maradt vissza, akik legközelebb szintén elhagyják Krétát. Az elzáró kordont, valamint a város kapuinál az őrséget angol csapatok alkotják. A kikötőben kilenc angol hadihajó van.

Kina.

London, október 26. A Reuter-ügynökségnek jelentik Pekingből 9 hó 21-éről: A francia követség védelmére harmincz francia tengerész-katona érkezett ide.

Az anarchia ellen.

Róma, október 26. Az anarchisták ellen tartandó kongresszus székhelyéül végleg Róma van kijelölve. Valamennyi állam részt vesz a tanácskozásban.

HIREK.

Az aga „lelki-testi“ barátja.

Janicsári Sándorról, az öreg „admirális“ korelnökről van szó, aki a legszomorubb időkben is tud egy-egy mosolyt fakasztani a képviselőházi folyosón. Az öreg ur, aki Jókait is per Mórty gyerek, vagy per Ovidius gyerek titulálja, más közbüleső poéta híre még nem jutván el hozzája, tegnap Wlassicscsal találkozik a folyosón.

— Hogy vagy, aga? — kérdezi a miniszter (mert „agának“ is hívják Janicsárit janicsár származása miatt).

— Hát csak csak, — mondja az öreg negédesen vállat vonva. Hanem jó, hogy látlak, kegyelmes uram. Jó, hogy látlak.

— Talán valami ügyed van, Sándor bácsi?

— Az a — löki ki a szót fősvényen az öreg aga. Egy kérvény vagyon nálam még 1895-ből. Mindig a zsebemben hordom azóta, de vagy te nem vagy ott, vagy a másik kabát van rajtam.

— Szóval, kérvény és miniszter nem bírtak még összejönni — segíti ki Wlassics.

— Hanem most itt vagy kutyaházi — szólt a zsebére ütve, ahol a kérvény sustorgott. — Átadom kegyelmes uram. S alázatosan kérlek, tegyél benne valamit, mert hát a kerület . . . tudod, a kerület. S az illető igen jó barátom, lelki-testi barátom.

Nagy nevetés közt ígerte meg a miniszter, hogy még ma intézkedik benne, tréfásan megjegyezve, hogy sürgősebbnek veszi, mint a kerület buzgó képviselője stb. A folyosó is nevetett, mert egy háromszögletes kérvény még is a ritkaságok közé tartozik; a lassúságnak ez a neme még Magyarországon is kissé felütlő.

Még jobban nevettek azonban ma reggel, amikor Wlassics újra találkozott Janicsárral.

— Sajnálom, aga — mondja a miniszter — de nem teljesíthetem a kérelmet.

— Hogy-hogy? kérdi az öreg megriadva, igyekezvén kedves öreg arcát az apprehendáló mamelukok kaptájára idomítani.

— Azért, mert az a választód, aki arra kér, hogy tanulmányutra küldjem, már tavaly ősszel meghalt.

— Akkor hát már nem is választó — jegyzé meg az öreg teljesen megnyugodva.

Sőt már nem is volt a lelki-testi barátja.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A király Budapesten. A király holnap, csütörtökön reggel hat órakor Gödöllőről Budapestre érkezik. Délelőtt tíz órakor általában kihallgatást tart, amelyre ma sokan jelentkeztek a budai várban. Délután fél három órakor a király visszautazik Gödöllőre.

Abbaziából érkező hírek szerint a király a jövő év márczius második hetében tíz napi tartózkodásra Abbaziába érkezik, ahová az időtájt jön a román királyi pár is. Ő felsége a férfi szerencsétlenség miatt elhatározta, hogy soha sem fog többé külföldi üdülőhelyet felkeresni; így esett aztán a választás Abbaziára, ahol ő felsége teljesen visszavonultan fog tartózkodni. Abbaziába különben még több előkelő vendég fog ellátogatni. Így a jövő hónap elején Mária Antoinette főhercegnő, Stefánia özvegy trónörökösne és a luxemburgi nagyherceg.

— Pápay holttestének hazaszállítása. Bécsből mondja tudósítónk telefonon: Pápay István holttestét a hetzendorfi temetőben ma reggel exhumálták és azután Budapestre szállították, ahol holnap helyezik örök nyugalomra a családi sírboltban.

— Személyi hírek. Dr. Farkas László a párisi orvosi kongresszusról, hol egy hetet töltött, ma hazaérkezett. — Goluchowski gróf külügyminiszter ma reggel Bécsből Husnianszba, Galicziába utazott. — Jósika Sámuel báró, a katolikus status világi elnöke, ma Kolozsvárra érkezett és a püspökkel együtt részt vett a holnap megnyitandó statusgyűlés előértekezletén.

— Széchenyi basa kitüntetés. A német császár konstantinápolyi látogatása alkalmából, az uralkodói látogatások régi szokásához híven, hullott a rendjeles. Rendjelet kapott boldog-boldogtalan, és akinek csak legkevésbé volt köze hivatalosan a német császárhoz, kapott legalább is valami sasrendet jutalmul. Annál nagyobb feltűnést keltett, hogy II. Vilmos olyasvalakit is kitüntetett, aki betegsége miatt teljesen távol tartotta magát a császár tiszteletére rendezett ünnepektől. Hazánkfia, Széchenyi basát érte ez a kitüntetés,

akinek Vilmos császár a porosz koronarend nagy szallagját adományozta. A szultán sógora, Mehmet basa tábornagy maga adta át Széchenyinek a rendjelet: egy kék selyem szallagot, amelyet elől művészi kivitelű zománczott arany kereszt díszít és a nagy csillagot, amelyet a bal mellen kell viselni. A konstantinápolyi magyar kolónia nagy ovációkban részesítette kitüntetett honfitársukat, akinél egyébként a török előkelőségek és a diplomáciai kar tagjai is kifejezték szerencsekívánataikat.

— Fejedelmi vendégek Budapesten. Sarolta porosz hercegnő, a német császár nővére és Bernhard szász-meiningeni herceg Budapestre érkeztek és itt több napot fognak tölteni. A fejedelmi vendégek kíséretükkel együtt a Hungária-szállóban laknak. Ma este hét órakor kihajtottak a Parkklubba, ahol a klub igazgatója, báró Atzól Béla fogadta őket. A vendégek és a kíséret tagjai a Parkklubban töltötték az estét és ott is ebédeltek.

— Vadász-szerencsétlenség. Sátoralja-ujhelyi tudósítónk távirata szerint Parnón, ahol most Andrassy Géza gróf birtokán falkavadászokat rendez, súlyos baleset érte Vécsey László bárót. A fiatal főúr leesett lováról és még mielőtt felemelkedhetett volna, az utána vágató Hoyos gróf lova keresztülgázolt rajta és súlyosan megsebesítette. A szerencsétlenül járt bárónak kettő törött a bal lába. Vadász-társai bevitték a parnói kastélyba, hová Budapestre táviratilag meghozták Barta Gábor dr-t, hogy orvosi segínyt nyújtson a sebesültnek.

— A váci püspök és Zubovich Fedor. A verőcei kies Migazzi kastélynak lakója már hat év óta Zubovich Fedor kapitány, aki a kastélyt a váci püspöktől bérlé. Mióta Zubovich a kastélyt elfoglalta, folytonos összetűzésben van a váci püspöki udvarral, mert azt hiszi, hogy azoknak a kellemetlenségeknek, amelyek őt Verőcén érték, a váci püspöki aulában kell keresnie az indító okait s a püspök nagyon óhajta már, hogy Zubovich elhagyja a váci püspökök egykori nyaralóhelyét. Nem régeből történt, hogy Zubovichnak egy vörös vizsláját a kastély alatt valaki agyonlőtte. A kapitány szerfölött haragos lett és azt gondolta, hogy vizsláját a váci püspök kerülője lötte le. Boszút akart állani és a vizslát hat napig künn hagyta a forró napon, azután becsomagolta a paradízi viz gyanánt és elküldte a váci püspök ezimére. Képzelték, hogy a dög nem valami szíves fogadtatásban részesült a püspöki aulában s bár Zubovich nagyon mérges hangu levelet is mellékel a küldeményhez, Schuster Konstantin nem engedte meg bírni utra terelni az ügyet. Kálló Antal váci rendőrkapitány azonban tudomást szerzett az esetről és megidézttette Zubovichot, aztán közegészségi kihágás címén tizenöt forintot vagy három napi elzárásra büntette meg a kapitányt. Zubovich természetesen azonnal lefizette a tizenöt forintot.

— Akit Sztáraynak néznek. Furcsa kalandja akad Csizmazia Géza közshadseregbeli hadnagynak, aki most testvérhugánál Csizmazia Ella tisztonél Kigyóson tartózkodik. Csizmazia a tegnapi szép verőfényes reggelen sétálni indult és utjában csendőrökkel találkozott. Az egyik megszólította:

— Igazolja magát, hogyan hívják?

— Csizmazia Géza, tiszt vagyok a közös hadseregben.

— Azt mindenki mondhatja.

A sétáló boszusan vont össze vállait, de nagyobb emócióra nem volt ideje, mert a csendőr szinte kacajra derített.

— Őn nem az, aminek magát kiadja. Őn Sztáray gróf, ugyanaz a Sztáray gróf, aki Bécsben gyilkosság vádjával megszökött. Ezennel le tartóztatom.

A hadnagy nem tudta, nevéss-e vagy boszankodjék, mert a csendőrök körülfogták s minden teketória nélkül felszólították, hogy köztük lépkedjen és valahogy meg ne kísértse a szökést. Nem volt mit tennie, mint megadnia magát és tizennégy kilométert mennie gyalog. Végül Csor-

vásra értek, ahol azt vélte, hogy a tévedést megkorrigálják, de itt az volt a szerencsétlensége, hogy a községi jegyző nem volt otthon és így fél napot kellett töltenie a csorvási kóterben. Öreg este volt, amikor megérkezett a jegyző, akinél aztán sikerült magát igazolnia. A jegyző engesztelőkép vacsorára hívta meg, de most már a talmi Sztáray mindenáron hazaiparkodott, hogy aggodó családtagjait megnyugtassa,

— Michel Lujza. Valamikor régen, mikor a kommunizmus torlaszokat emelt Páris utcáin és ropogtak a puskák és villogtak a szuronyok, sokat beszéltek egész Európában Michel Lujzáról, a szenvedélyes anarchista-leányról. Ez azonban nagyon, nagyon régen volt már, valami huszonhét esztendeje. A kommunizmus azóta megbukott, a torlaszokat eltakarították, más emberek vették át a hatalom vezetését (akik szintén megbuktak) és velük az anarchistákra is más idők következtek. A lelkes leánynak menekülnie kellett volna Párisból, de nem sikerült. Új-Caledoniába vitték, ahol több esztendőt szenvedett át, aztán visszakért Párisba, majd szertecsavargott az országban. Csakhogy ekkor már régen elfelejtkeztek róla. Annyira elfelejtették, hogy holmi legendás alaknak tartották. Most megint kinyújtózkodott az immár vénülő leány és kibontakozván a feledés pókhálójából, a nyilvánosság elé lépett. A francia helyzetről beszélt Londonban elvtársainak. Beszélt a Dreyfus-ügyről, a párisi strikeról, sőt még Fashodáról is.

— Az intézmények vannak ellenünk, mondta, nem az egyének. Nem adom föl a reménységet. Ahogyan ledőltek száz esztendő előtt az első Bastille falai, úgy fognak nemsokára a második Bastillenak, az örökös emberi gonoszságnak bástyái is megdőlni.

Így beszélt Michel Lujza és hátradőlt székén. Sovány, hosszukás arca szenvedő vonásoktól torzult el. Nem tapsolt neki senki. A megvénült primadonnának közös sorsa ez.

— Halálozás. Dr. Seemayer Villibald-t, a Nemzeti Múzeum ethnografiai osztályának vezetőjét, nagy gyász érte. Fialat feleségét, született Séra Irént, elragadta tőle a halál. A fiatal asszony temetése holnap délután fél négy órakor lesz.

— A szödi kivándorlók. Pestmegye egyik azoknak a vármegyéknek, amelyből ujabbán, Zemplén- és Árva megyék, után legtöbben vándorolnak ki Amerikába. Ez a kivándorlás alig öt-hat éves de azért már is oly nagy arányokat öltött, hogy egyes községekben házak állanak lakók nélkül: lakóik Amerikába költöztek családostól. Az év elején a Vác mellett fekvő Szöd községből vagy kétszáz gazda vándorolt ki Amerikába. Az ígéret földjére szerencsésen el is jutottak, de ott nem mehetett valami jól a dolguk. Egymásután érkeznek Amerikából a levelek, amelyekben kétségbeesetten írják le sorsukat és iszonyu képét festik annak a nyomornak, amely az újvilágban rájuk várt. Munkát nem kaptak, bármerre is fordultak, a pénzük is elfogyott és bármennyire vágyódtak is haza, nem tudtak utnak indulni. A szödi kivándorlók nagy nyomoráról Pestmegye is tudomást szerzett s hivatalos uton intézkedett, hogy a szerencsétleneknek módot nyújtsanak a hazatérésre. A kétszáz magyart — mint tudósítónk írja — egy német gőzös hozta Hamburgba, ahonnan tegnap érkeztek meg rég nem látott falujukba. Annyi bizonyos, hogy Pestmegye egyik községből most már vége az amerikai kivándorlásnak.

— Kétszínű szerelem. Omar Fall a neve, athlétaság a mestersége, s a bölcsője messze messze innét — Senegambiában ringott. Világszerető való barangolásaiban Bécsbe is elkerült a szép fekete legény és csakhamar lángoló szerelemre lobbant egy gazdag gyáros felesége iránt. Mi tetszett az asszonynak a szerencsés ifjun? Azt nem lehet tudni, de az tény, hogy a szerelme nemkevésbé heves viszonzszerelmmel jutalmazta. A fehér asszony ettől az időtől kezdve mindnapos vendége lett az állatkertnek, ahol fekete kedvese produkálta magát, s a férjét és családját egészen elhanyagolta. Jött azonban a bucsuzás ideje. Mindenki fölkerekedett már a továbbutazásra, csak Omar Fallnak nem volt kedve Bécsbe

elhagyni. Pénteken este egy ur jelent meg az állatkertben, a ki a feleségét kereste. A férj volt ez, aki már másodnapja kereste a feleségét. Az athléta azonban semmit sem tudott az asszonyról, noha az előző napon sokáig beszélgettek. Le akarta beszélni Omart az elutazásról, ez azonban nem maradhatott, mert a trupp igazgatója szerződésileg kötelezte volt, hogy az egész társaságot Senegalba vigye. A férj reménytelenül tért haza az állatkertből, Omar pedig a társasággal utra kelt Marseille felé. Ott — megállapodások szerint már várt rája az asszony, aki körülbelül negyven ezer forint értékű ékszert és készpénzt vitt magával. A holdog pár Marseilleben csakugyan találkozott is. Hogy hogyan fog végződni ez a kétszínű szerelem? Az attól függ, hogy a férj reflektál-e még hűtlen feleségére.

— **Hajószerencsétlenségek.** Londonból telegrafálják: A „Lloyds”-nak azt jelentik Kobeből, hogy a „Migala” és „Kimsiu” gőzösök összeütköztek. A „Migala” elsüllyedt. A rajta levő hatvan ember, akik mindannyian japánok voltak, a tengerbe fullt. — Ferdinandából jelenti egy másik távirat, hogy az „Istók” osztrák-magyar áruközös ma második tisztjének parancsnoksága alatt Rotterdamból ideérkezett. Gliadalo, a gőzös kapitánya, e hó 3-ika és 4-ike között való éjjel a tengerbe esett és belefullt.

— **Elfogott anarchista.** A kassai rendőrség tegnap épen akkor csípte el Petrovszky Jánost, mikor az a munkások közt terjesztette az anarchizmus veszedelmes eszméit. A kihallgatás alkalmával az elfogott anarchista bevallotta, hogy szökevény-rab. Ezelőtt egy hónappal Szepes-Váralján tartóztatták le ugyancsak anarchista-irányu működéséért. Akkor egy korcsmában királysértő beszédet tartott, mire a csendőrség elfogta. Fogásából azonban megszökött és Kassára ment tanait hirdetni. Petrovszkyt vasra verve kísérték vissza a löcsei-járási bíróság fogházába.

— **Megtámadott tudós.** Egy londoni távirat jelenti, hogy Örményországban, a Van tó környékén török hamidzse-lovások többször rálöttek dr. Beleck német régész-tanárra. A megtámadott tudós sebesülése igen komoly. A még fiatal archeologus több pályaművel keltett nagy feltűnést, s most is tudományos kutatás közben érte a végzetes szerencsétlenség. Mivel azon a környéken sehol sincs Németországnak diplomáciai képviselete, az angol alkonzul vette kezébe az ügyet, hogy elégtételt szerezzen a megtámadott tudós számára.

— **Agyonütött rendőr.** Debreczenben, mint levelezőnk írja, tragikus körülmények között halt meg Csire Ferencz 83. számú rendőr, akiről elmondhatni, hogy a hűséggel teljesített kötelesség áldozata. Csire tegnap este a kisuj-utca végén poszton állott, mikor a végzete Nyári János részeg csavargót hozta elébe. A csavargónak furkós bot volt kezében, melylyel ide-oda csapkodott. A rendőr hangos szóval akarta letorkolni, de a részeg ember egyre hadonászott a furkós bottal. Csire rendőr attól tartott, hogy a járó-kelők közül agyonüt valakit a részeg ember, elébe állott tehát, hogy kicsavarja a furkós botot, mire a részeg Nyári néhány-szor oly erővel sujtotta halántékán Csire rendőrt, hogy véres fővel terült el a földön és félnap múltán, vagyis ma h a j n a l b a n a k ö r h á z b a n meghalt. Az elhunyt rendőr családja számára a debreczeni lapok gyűjtést indítanak.

— **Hamisított érettségi bizonyítványok.** A pozsonyi ágostai-evangelikus lyceum igazgatósága jelentést tett a közoktatásügyi miniszternek, hogy az intézet nevével visszaélő hamisított érettségi bizonyítványok vannak forgalomban. A dologra az igazgatóságot egy alföldi földbirtokos tette figyelemre, aki fia mellé nevelőt keresett s a jelentkezők bizonyítványait is bekívánta. Ezek közül aztán kiválasztotta a legkötönyöbbit. Ennek a pozsonyi lyceumban kiállított érettségi bizonyítványa csupa jelest mutatott. A földbirtokos harmincz forint utiköltséget is küldött a derék ifjunak, de a prematurust azonban hiába várta. A bizonyítványt jobban szemügyre véve, azt hisz gyanusnak találta s megküldötte a kiállító intézet igazgatóságának, mely

azt a legotrombább hamisítványnak találta. Néhány nap múlva egy másik apa is jelentkezett hasonló panasszal. Bár a két bizonyítvány nem egy kéz munkája, még sem lehetetlen, hogy egy és ugyanaz a szélhámos élt vissza az intézet nevével.

— **Öngyilkos tűzér.** Feczko István — mint tudósítónk írja — már a harmadik évet szolgálta a kassai tűzészégnél. A múlt vasárnap meglátogatta Sósváron lakói szüleit és még aznap felakasztotta magát a házuk padlásán. Mire megtalálták, halva volt. Bucsuleveléből azt következtetik, hogy a szerencsétlen katona megléteholódott.

— **Fogas jogi kérdés.** Arról van szó, hogy ha egy borbély valakit vasárnap délután még két óra előtt bezappanoz, szabad-e neki az illetőt két óra után megborotválnia? Erre a berlini törvényszék, amely elé ez a rettentően fontos kérdés eldöntés végett került, igennel válaszolt. A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” a következőket írja erről az ügyről: M. berlini borbély még február 6-án, egy vasárnapi napon, midőn tizenkét óra után több vendége érkezett, többször figyelmeztette ségégeit, hogy munkájukat úgy osszák be, hogy két óráig elkészüljenek. Pontban két órakor aztán megparancsolta nekik, hogy a munkát hagyják abba. De a segédek épen egy-egy urat borotváltak, akiket nem lehetett félig borotváltan elbocsátani, amiért is befejezték munkájukat. Egy rendőr észrevette ezt a kihágást és M. urat feljelentette. Az alsóbíróság azonban fölmentette, ami ellen az ügyész és a főügyész föllebezést jelentett be. A föllebezést most a felsőbb bíróságok is elutasították s a perköltésgekben a német államkincstárt marasztalták el.

— **Sikkasztó bankhivatalnok.** A csurgói takarékpénztár könyvelője, Neuhaus Bence, aki egyuttal titkára és czéjegyzője is volt az intézetnek, jelentékeny összeget sikkasztott. A sikkasztásra még e hónap elején rájöttek, de mivel a hűtlen könyvelő már huszonkét év óta van alkalmazásban a takarékpénztárnál és mivel az összeg akkor igen csekélynek látszott, igyekeztek a dolgot titokban tartani. A vizsgálat során azonban kitudt, hogy Neuhaus azóta, hogy hivatalnok a intézetnek, állandóan folytatta bűnös üzelmét. Eddig hatézer forint hiányra jöttek rá, de azt hiszik, hogy sokkal több az élsikkasztott pénz.

— **Elfogott bankjegyhamisítók.** Mint Londonból táviratozzák, az ottani rendőrség két francziát fogott el, mert nyomára jött, hogy hamis pénzgyártására akarnak műhelyt felállítani. A két franczia De la Rue György és Copron Ferencz lakását átkutatva, különböző eszközöket, vegyi szereket találtak, melyek mindannyia bankjegyhamisításhoz volt előkészítve. Mint a lemezek mutatták, a francziák orosz bankjegyeket és osztrák-magyar értékű százforintosokat akartak készíteni, de eddig egy lemezük sem sikerült. Mayer Vilmos, az Osztrák-magyar bank nyomdájának igazgatója ma Londonba érkezett, hogy szakértők véleményét kérje ki az előforduló hamisításokkal szemben követendő eljárásra.

— **A debreczeni ember jeruzsálemi házal.** Debreczenben — mint levelezőnk írja — tegnap temették nagy részvétellel Weisz J. Lajos vágyóos polgárt. Weisz hajdumegyeyi születésű ember létere csak magyarul beszélt, de vallásához annyira ragaszkodott, hogy a dugszadag ember szombaton a legkorábban ment a templomba és a legutolsó volt, aki távozott. Pár év előtt pedig két telket vásároltatott Jeruzsálemben, amelyre két házat építtetett. — A telek rajzát is elküldötte magának és a két ház tervét Debreczenben csináltatta meg. Pár hónap alatt fölépítték a két házat, amely összesen 12.000 forintjába került. A két házba aztán vallásos öreg zsidókat költöztetett, akiknek az volt a kötelességük, hogy minden idejüket imádsággal tölték. A jeruzsálemi zsidó hitközség koronkint értesítette Weisz J. Lajost, hogy az ő két házában állandóan ajtatoskodnak, abban az időben pedig, mikor Jeruzsálem elpusztításának az évfordulója van, negyven napig egész éjjeleken át szent imádság között verik a mellüket az öreg zsidók. Weisz J. Lajos ennek tudatában boldogan halt meg.

— **Czigánytragédia.** Tusi Kolompár Háni, tizenhat esztendősz gyönyörű szép cigányleány — mint bajai tudósítónk írja — már hosszabb idő óta jegyben járt a szíve választottjával, egy daliás cigánylegényvel. A vőlegény azonban mindig talált valami okot, hogy elhalasszák a menyegzőt, tegnap este pedig, amint megint arról beszélgettek, hirtelen felugrott és kijelentette, hogy a Háni nem kell már neki, mert az anyját veszi feleségül. A leány azt hitte, hogy a legény csak tréfál és csak akkor vette komolyan a dolgot, amikor az anyja is megerősítette a vőlegénye állítását, sőt nevével tette hozzá, hogy ők már régen szeretik egymást és már arra is alapos okuk van, hogy sietessék a lakodalmukat. A leányt rettenetesen elkeserítette anyjának és vőlegényének cinikus modora, kétségbeesetten ragadta meg a keze ügyébe eső konyhakést és össze-vissza vagdosta vele az anyja arcát. Azután pedig elrohant hazulról és beleugrott a Dunába. A szép Hántit ma holtan fogták ki a habokból.

— **Végzetes fogadás.** Egy magyar fiúnak rossz végű fogadásáról értesítenek bennünket Párisból. Traub Árpád budapesti technikus néhány barátjával a „Magyar Egyesület” lépcsőházában beszélgetett. Egyszerre eszébe jut Patakinak, hogy 6 fogadásból egy perc alatt fölszalad a harmadik emeletre. A fogadásra ráálltak barátai és Pataki nagy vehemenciával rohant fölfelé. Szerencsétlenségére egyik fordulónál a sötétség miatt irányt tévesztett, nekiment a korlátnak és lezuhant. Összetört tagokkal szedték föl a lépcsőházban és átvittek a Charité-kórházba, ahol most élet-halál közt lebeg.

— **Öngyilkos hivatalnoka.** A pesti magyar kereskedelmi bank egyik szolgálója, akit kisebb összegű szülő postautalványok feladásával bíztak meg ma délután föbelötte magát. Azt hiszik, hogy a reábizott pénzt, melynek összege négyezer forintot tesz ki, elvesztette és azért akart öngyilkos lenni. A mentők eszméletlen állapotban vitték be a Rókus-kórházba.

— **Eltűnt gimnázista.** Hegedüs Károly, a kerületi betegséggyógyító pénztár tisztviselőjének fia, ma délután megszökött szüleinek sólyom-utcza lakásáról. Levelet hagyott hátra, melyben bocsánatot kér szüleitől és rokonaitól, hogy őket megszorította. Többek között így ír: „Ne tekintsétek elveszítettnek azt, aki nem természetes halállal halt meg.” Apja jelentést tett az esetről a rendőrségnek. Mivel a lakásból Hegedüsnek forgópisztolyát is elvitte, attól tartanak, hogy öngyilkos lett.

— **A csuz és köszvényes bajok egyedüli biztos gyógyszerre a Johnsen-kenőcs; üvegje egy frt Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárában (Budapest, V. Széchenyi-tér, Nagykorona-utca sarkán) aki a kenőcs ismertető leírását ingyen küldi meg.**

— **Szenzáció.** „Crème de Fanchon” rögtön finomító és szépítő arczermé. Zsirtalan! Ártalmatlan! 1 tégely 2 korona. Kapható mindenhol. Főraktár: „Ursitis” gyógyszerár, Budapest, Rákóczy-tér.

— **A kolozsvári szeretetház sorsjátéknak lapunk mai számában foglalt hirdetésére olvasó közönségünk figyelmét különösen felhívjuk.**

Napirend.

— **Naptár:** Csütörtök, október 27. — Római katolikus: Szabina vt. — Protestáns: Szabina. — Görög-orsz: (október 15.) Lueián. — Zsidó: Marcheschvan 11. — Nap két 6 óra 22 perczkor reggel, nyugszik: 4 óra 33 perczkor délután. — Hold két: 3 óra 24 perczkor délután, nyugszik éjjel 3 óra 57 perczkor.

— **A belügyminiszter** fogad délután 4—5-ig.

— **A honvédelmi miniszter** fogad déli 12 ó.

— **A közoktatásügyi miniszter** fogad d. u. 4 ó.

— **A horvát miniszter** fogad délelőtt 9—10 óráig.

— **Nemzeti múzeum:** Képtár, nyitva délelőtt 9—1-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

— **Technologiai iparmúzeum** nyitva 9—1-ig és délután 3—5-ig.

— **Országos képtár** az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

— **Akadémiai könyvtár** nyitva.

— **Egyetemi könyvtár** nyitva 9 órától 12 óráig és 3—8-ig.

— **Akadémiai könyvtár** nyitva 3—8 óráig.

— **Muzeumi könyvtár** nyitva 9—1 óráig.

— **Iparművészeti múzeum** nyitva.

— **Az egyetemi füvészkert** (Üllői-ut) nyitva reggel 8-tól este 5-ig.

— **A „Hódoló díszfelvonulás”,** Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrassy-ut végén, látható reggel 9-től este 6 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekek jegy 30 krajczár.

A bécsi pestis.

(Távirati tudósítások.)

A mai napon semmi változás sem történt. Akik betegek voltak, még nem gyógyultak meg, Pöcha ápolónő ma is vivja még kétségbeesett tusáját a halállal, újabb beteg pedig nincsen. Az orvosok bámulják Pöcha rendkívül erős szervezetét, amely olyan sokáig kibírja a negyven fokos lázt. De már nem tarthat sokáig. Ha ezen az éjjelen nem is hal meg, holnap okvetlenül megváltja szenvedéseitől a halál.

Azután a legközelebbi halott valószínűleg maga a pestis lesz.

(A betegek állapota.)

Pöcha ápolónő iszonyuan szenved. Ma este alábbhagyott a láza. Érveréseinek száma emelkedett. Az orvosok szerint ez nagyon rossz jel; ez az utolsó állomása a szegény ápolónő kalváriájának. Az orvosok bámulják a szegény leány kitartását. A fiatal leány testi szervezete roppant erős és nagy erővel áll ellen a betegségnek.

A késő délutáni órákban állapota nagyon aggasztó volt.

Hochegger ápolónő állapota is rosszabbra fordult. Ma délelőtt még jól érezte magát. Csak fülfájdalmi voltak, melyek valami régebbi betegségnek következményei.

Délután a láz rohamosan emelkedett. Hat óraker 40 fokon felül volt. Állapota oly veszedelmes volt, hogy a halotti szentsegekkel is ellátták.

Ma este befecskendezték Marmorek dr. pestis-szérumával.

Hochegger köpetét ma este nyolcz óraker bakteorologialig megvizsgálták. Nem volt benne egyetlen pestisbaczillus sem. Pöeck dr.-t, akit a betegek kezelése nagyon kimerített, Mayer dr. helyettesíti. Mayer dr. Hongkongban sok száz pestisbeteget kezel. Ugy Mayer dr.-t, mint a neki segédkező irgalmas nővert befecskendezték Marmorek pestisszérumával.

A Ferencz József-kórház igazgatósága által ma éjjel 12 óraker kiadott bulletin szerint Pöcha ápolónő állapota nagyon aggasztó. Érveréseinek száma ismét emelkedett. A hőmérséke apadt. Hochegger állapota is rosszabbodott. Mindazáltal nagy megnyugvást kelt, hogy újabb megbetegedés nem történt még az internált személyek közt sem. Általában terjed már az a meggyőződés, hogy a veszély elmúlt.

(Hogy készül a pestisszérum?)

Az összes ápolónőket beoltották a párisi Pasteur-intézetből beszerzett szérummal. Marmorek dr., az intézet orvosa, a pestisszérum készítéséről a következőket mondta egy bécsi újságirónak:

— A pestisszérum készítése hosszú procedurákon megy keresztül s egy évi időt igényel. A Pasteur-intézetben tenyésztett kulturák Hongkongból származnak. A kulturák bizonyos mérges anyagot, a specifikus ragálymérget választják ki. A kulturák filtrálása által a mérge leszűrődik és a pestis-bacillusok a szűrőkészülékben maradnak.

A leszűrődött mérget kis adagban egy ló b3re alá fecskendezik, minek következtében az állat mérgezési tünetek jelentkeznek, azonban nem pestisben betegszik meg, mert nem pestis bacillusokat, hanem az általuk kiválasztott mérget vittek be a szervezetébe. Mihelyt az állatoknál az első befecskendezés által okozott reakció elmúlik, egy második befecskendezést alkalmaznak, mely már nagyobb adag mérget visz a szervezetbe.

Erre az állat ismét megbetegszik, és a rákövetkező gyógyfolyás akkép történik, hogy az állat testében ellenméreg képződik. Ezt az eljárást tovább folytatják s az állat egy év leforgása után már akkora adagot bír el a bacillusmérgekből, mely az immunizálás kezdetekor okvetlenül megölte volna. Mikor a dolog így áll, az antiszeptikus szem előtt tartása mellett az állatnak egyik nyakviszerét megnyitják és a kiömlő vért egy sterilizált üvegedényben felfogják. A vérben a

piros vértestecskék 24 óra mulva vérleplenyt képezve leülepsznek, míg a borostyánszínű vérsavó az állatban képződő ellenméreggel együtt csekélyebb fajsúlyánál fogva a felületen marad. Ez a folyadék a pestisszérum, amelylyel aztán gyógykísérleteket tesznek. E célra élő pestis-bacillusokkal oltanak be kisebb állatokat, melyek pestisben csakhamar megbetegednek. Ezeket az állatokat azután a pestis szérummal oltják be. A kísérletek azt mutatják, hogy a szérummal beoltott állatok a pestist kiállják, azok pedig, amelyeket szintén inficiáltak, de szérummal be nem oltottak, elpusztulnak. Az a szérum, amelyet Párisból hoztam, ilyen kísérleteknél kitűnőnek bizonyult. Pöcha ápolónőt tegnap oltották be ezzel a szérummal, s a beoltás után állapotában javulás állt be. Sajnos, hogy az ápolónőt csak betegségének ötödik napján lehetett beoltani. Ma már késő, egész teste inficiálva van. Egészséges egyéneknél egy köbczentiméternyi szérum befecskendezése nem okoz reakciót, magam is többször be vagyok oltva pestisszérummal. Hatása abban nyilvánul, hogy a fehér vértestecskéket képessé teszi arra, hogy a pestis csiráit megsemmisítsék.

(A kultuszminiszter rendelete.)

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a mai napon a következő rendeletet adta ki:

A budapesti királyi tudományos egyetem Rektorának.

Szóval már figyelmeztettem a Rektor urat arra, hogy saját hatáskörében tegye meg a szükséges óvó-intézkedéseket, hogy amennyiben közveszélyessé válható fertőző betegségek kórokozó baktériumai tenyésztetnének az egyetem valamely intézetében, ezek ellenőrzésénél, valamint a velük való kísérletezésnél mindenkor a legszigorubb elővigyázati szabályok alkalmaztassanak és a lehető legnagyobb tisztaság betartassék. — Erre kértem fel Rektor urat szóval és ezt ismétlem jelenleg írásban és egyuttal felhívom, hogy amennyiben a tudományegyetemi intézetek valamelyikében az ott tenyésztett pestisbaczillusokkal szintén tetétek volna állatkísérletek, az ily módon fertőzött összes állatoknak és az azokkal érintkezésben álló összes tárgyaknak tűz által való azonnali megsemmisítése iránt saját hatáskörében lehető leg sürögősebben intézkedjék és intézkedése eredményéről hozzám jelentést tegyen.

Dr. Wlassics Gyula, s. k.

(Zágrábi intézkedések.)

A horvát országos közegészségügyi tanács ma ülést tartott, amelyen a tegnap kiküldött albizottság bemutatta jelentését. A közegészségügyi tanács ez idő szerint nem tart a pestis behurczolásának veszedelmétől és kielégítőnek tartja a törvényben előirt profilaktikus rendszabályokat. Ha Bécsben a kórházakon kívül fordulna elő pestis eset, arra az esetre szabályzatot dolgoztak ki, amely a szükséges óvóintézkedési szabályokat tartalmazza.

Egy tibeti csudadoktor.

Henry S. Landor, a kiváló német tudós, kiadta művét, melyben Tibetben szerzett tapasztalatait írja le. Landort tudvalevőleg a tibetiek kegyetlen módon megkínózták, amiért országukba mert behatolni és a tudós mint nyomorék, tehetetlen ember került vissza Németországba.

Érdekes művének az a része, amelyben egy tibeti orvos működését írja le:

Kutczia község határában egy husz-harmincz sátorból álló táborhoz értem, amelynek közepén nagy embercsoportot láttam izgatottan ugrádozni. A csoport közepén egy meztelenre vetkőztetett férfi állott, aki egy cölöphöz volt odakötözve. Előtte vörös ruhában, látszólag imádkozva, egy férfi ült. A megkötözött arcza halálfelelmet árult el és mindenképen azon igyekezett, hogy kötelékeitől megszabaduljon.

Kiváncsi voltam a furcsa szertartás okát megtudni és a csoport felé mentem.

A férfiak intettek, hogy ne merjek közeledni. Ugy tettem, mintha nem érteném intésüket és közük mentem. Végre megengedték, hogy dolgaikat szemügyre vegyem. Meg is magyarázták, hogy a csodaorvos, aki a földön ült vörös palástjába burkolva, be fogja újból mutatni tudományát. Az oszlophoz kötözött embernek gonosz betegsége van, azt kell elűzni.

A csodadoktor szertartásosan fogott hozzá a dolgához. Golyókat vett elő, melyeket közepén kettévágott és domboru oldalukra papircsucokat erősített. Mikor nyolcz darabot elkészített, leültette páciensét, vagy jobban mondva áldozatát a földre. Megkérdeztem a sürgő-forgó csodadokortól, hogy mi baja van a betegnek.

Homályos feleletein nem tudtam eligazodni s így magam vizsgáltam meg. Zsábája volt szegénynek a derekában. Mikor a csodadoktor látta, hogy kurája érdekel, közlékenyebb lett és felhívott, tekintsem hát meg azt a hihetetlen sikerű gyógymódot, melyet ő fedezett fel.

Az orvos első sorban tüzet kért. Egy asszony nyújtott neki egy lobogó szövötnéket. Tüzes végével furcsa vonalakat rajzolt a levegőbe, melyek láttára a körülöttem levők hangos tetszéskiáltásokat hangoztattak. Majd letéve a fáklyát, bosszu csontos ujjával tapogatni kezdte a beteg fájó részeit. A szegény ember ordított, ahogy csak a torkán kifért. Erre a tudományok férfia megmagyarázta a körülötte lévőknek, hogy a betegség ott van, ahol ő kereste. Majd előszedett az orvos egy óriási pápaszemet, melyet madzagokkal a szeméhez erősített és kezébe véve egy megtűzesített fadarabot, azzal megjegyezte azokat a helyeket, hol, szerinte, a baj székelt. A páciens persze megint ordított.

Emigy elkészülve az orvos, egy dobozból vajot vett elő és azzal bedörzsölte a tüzes fával megjelölt helyeket. A szerencsétlen ember, akinek ez némi könnyebbülést okozott, hálásan köszönte meg kínzójának. De az korántsem azért alkalmazta a vajat, hogy vele a betegnek enyhülést szerezzen. Sokkal messzebbmenő gondolatai voltak. Elővette a megkészített félgömbök egyikét és odatapasztotta sima oldalával a bevajazott bőrhöz. A páciens, úgy látszik, már megsejtette, hogy mi vár rá, mert torkaszakadtából odítani kezdett.

Az orvost ez nem zavarta. A nap felé fordult és sas-szemeivel belenezve, csöndesen imát mormogott. Példáját a körülállók valamennyien követték, sőt én is hasonlótt tettem. A megkötözött ezalatt ordított és menekülni próbált. A szertartás végeztével a csodaorvos elkérte ismét a szövötnéket és meggyújtotta vele a beteg testéhez tapasztott félgömb kinyuló papircsucát, majd pedig a tüzet fogott anyagot teli tüdővel fujni kezdte, míg lángra nem kapott.

A láng borzasztóan égette a szerencsétlen beteget, de ez orvosát nem zavarta, mert hozzám fordulva, készséggel magyarázni kezdte, hogy a golyókat salétromból és kénből készítette, azért égnek olyan pompásan. Ezalatt a beteg meztelen testén lángolva folyt végig az olvadó, lángoló anyag. Még hétszer ismételte ezt a rettenetes dolgot az orvos. Végeztül a páciens már csak hő-rögni tudott. A meztelen huson azért még mindig égni hagyta a pokoli anyagot. Két óráig gyógykezeltte így a jeles férfit a szerencsétlen beteget, mikor aztán a naphoz fordulva, buzdó imával köszönte meg, hogy nehéz munkájában ennyire megsegítette.

A kiváló orvos, nagy udvartartásától kísérve, másnap meglátogatótt. Hízelt a hiúságának, hogy érdeklődtem tudománya iránt. Hálából néhány kiváló gyógymódot közölt velem. Legtitkosabb elméletét is elmondotta: „A tűz meggyógyít mindent. Amit még sem gyógyít meg, annak már csak a víz használ.”

Megjegyeztem, hogy attól tartok, páciensem nem sokáig él. Aggodalmam már későn nyilvánítottam, mert mint legnagyobb lelki nyugalommal mondotta, a kura el volt tévesztve. Víz kellett volna használnia, és mert ezt nem tette, a beteg meghalt.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Százezer forintos alapítvány. Rothschild Nátán és Albert bárók művészi célokra százezer forintos alapítványt tettek, amelynek kamataiból zenészeket, festőket és szobrászokat fognak segé-lyezni. Elsősorban fiatal zeneszerzőknek és építé-
szeknek szánják az alapítvány kamatait, amelye-
ket 400—2000 forintos díjakban fognak kiosztani.

* Az iparművészeti muzeum kiállítása. Októ-ber 30-án nyílik meg az iparművészeti muzeum kiállítása, amelyen az iparművészeti iskola növén-
dékei fogják bemutatni két évi munkálkodásuk eredményét.

* Komáromy Mariska fölépte. A „Gésák”, amely folyton telt házak előtt kerül színre a Magyar Színházban, pénteken, 81-ik előadásában újabb érdekességet nyer. Ekkor lép fel ugyanis elő-
ször L. Komáromi Mariska, aki Mimoza szerepét éneklő népszerű operetteben. A közönség körében nagy érdeklődés nyilvánul az előadás iránt. A
premiére-bérlőknek csütörtök estig tartja fenn az előadásra jegyeiket az igazgatóság.

* Tisztpajtások. „Brother Officers” a czime a londoni Garrick-színház újdonságának, amelyet ritka sikerrel adtak elő a napokban. A háromfel-
vonásos vígjátéknak Leo Trevor a szerzője és öt-
letes meséje, érdekes alakjai eleitől végig lekötik a néző figyelmét. Főhőse egy tiszt, aki mint közle-
gény kezdte meg szolgálatát a hadseregben és csak nemrégiben, már negyven éves korában, nyerte el egy hőstetteért a tiszti rangot. A derék katona egy a tiszti kaszinóban, mint hölgytársaságban (ahol hevesen udvarol), rendkívül mulatságos katona és a szerzők igen jó hasznát veszik réki a darabban.

* Yvette Guilbert alkonya. Az utcai falragas-
zok még „disease nationale”-nak hirdetik, a pári-
siak még tömegesen tódulnak a „Scala”-ba, hogy lássák és hallják az isteni Yvette-et, de megingott már a régi dicsőség és a hervadhatatlan habér-
koszorúból már hulladoznak az első levelek. A „Figaro” írta meg tegnap, hogy Yvette nem a régi Yvette többé. A legtekintélyesebb francia kritikus írhatta meg csak e rettenetes hirt, csak Sarcey, „a kritika fejedelme” lehetett ily hős, ily bátor, erős: ő mondhatta csak ki lep-
lezetlenül, hogy Guilbert játékaiból hiányzik a dis-
kréczió, a finomság. Erre a bírálatra pedig csak egy választ adhatott az „utólérhetetlen diva”, olyan vá-
laszt, amely földig sújtja, örökre tönkretesz a szigorú kritikust. Hivatalosan közölte tehát a párisi lapokkal, hogy Sarcey az előadásra megváltotta a jegyét, egy kritikustól pedig — ugymond a diva — aki a jegyét pénzért veszi, nem is lehet igazságos vagy akár csak tisztességes bírálatot várni. Ezek után, úgy értesülünk, Sarcey visszavonul a színházi kritikától és a memoirejai rendezésével tölti majd életének végső évtizedeit. Az emlékiratait pedig — engesztelésül — Yvette Guilbertnek ajánlja.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* A Kisfaludy-társaság ülése. A vasminisz-
ter Baross Gábor emlékének volt szentelve a Kis-
faludy-társaság mai felolvasó-ülése, melyen szép-
számu érdeklődő közönség jelent meg. Az ülés elején Gyulay Pál elnök bejelentette, hogy a tár-
saság részvétiratot intézett Arany László özvegyé-
hez, aki erre meglátogatta a társaság elnökét és felajánlotta a társaság emléktára számára Arany János híres záros-könyvét. E könyv eredetileg Gyulay Pál tulajdona volt, aki Nádasdy Tamástól kapta azért, hogy azontul abba írja bele a verseit.

— De Arany Jánosnak szebb írása volt — jegyezte meg az elnök, — többet is írt, meg jobb verseket is, mint én, azért hát neki ajándékoztam e könyvet, és ő azóta mindhaláláig ebbe írta köl-
teményeit.

A társaság halás köszönettel fogadta a be-
ces ereklét.

Bedőthy Zsolt jelentette ezután, hogy dr. Ri-
toók Zsigmondné Tormay Mária száz forinttal az alapító-tagok sorába lépett, és hogy Vikár Béla a társaság megbízásából népköltési adatokat gyűjtött

Somogyban, amelyeket november végén fog átadni a társaságnak.

Az első felolvasó Vadnay Károly volt, aki nagyon érdekes visszaemlékezést olvasott föl Ba-
ross Gáborról, akinek ércszobrát a jövő hónapban fogják leleplezni.

A felolvasó többek közt azt is elmondja, hogy miként ragadt rá Barossra a vasminiszter elnevezés.

Andrássy Manó gróf egyik parlamentü beszé-
dében önmagára mondta:

— Én vasember vagyok!

Andrássyt már a következő ülésen gunyolták:

— A vasember! A vasember!

A gróf erre kifakadt:

— Igenis az vagyok, de csak azért neveztem magamat annak, mert vannak vasbányáim és há-
moraim. De a valódi vasember ott ül a miniszteri székben (és Barossra mutatott), olyan erős, olyan kemény, olyan hasznos, mint a vas.

Ézóta nevezték Baross vasminiszternek.

A kis jellemrajzban sok kedves epizód van, melyeket a közönség nagy érdeklődéssel hallgatott.

Ezután Hegedűs István mutatta be Janus Pannonius „Szelek versenye” című költeményének fordítását. Janus Pannonius költeményében a négy főszél versengve magasztalja a maga hatalmát. Leghosszabb a Boreas (északi szél) beszéde, mely elevenen rajzolja az északi szél dermesztő fuval-
mát, romboló erejét. Aeolus, a szelek királya csak-
ugyan Boreasnak adja a pálmát. A többi szél elé-
gedetlenül, panaszosan sóhajt, de kegyetlen királyá-
val nem mer szembe szállni. Legszebb a Zephir édes, lágy, tavaszfakasztó hatalmának leírása, és mesteri fogás, hogy e két szél, a Boreas és Zephir beszédét, a szerző, mint a legellentétebb hatású beszédeket egymásután tette.

A felolvasó-ülést zárt ülés követte.

* Lóisme czimen vaskos kötet hagyta el a sajtót, F e k e t e Mihály jó nevű kecskeméti könyv-
kereskedőnél. A könyvet D á s z k á l György honvéd-
főállatorvos írta s minden a lóra vonatkozó ismeretet összehalmozott benne, tudományos rendszerben. Nemcsak azok használhatják haszonnal a 125 fametszettel ellátott művet, akik mint gazdák a lótenyésztéssel foglalkoznak, vagy azok, akik a lóbetegségek gyógyításán fáradoznak, de a sport-
körök is, ahol a ló csak mint uri passzió szerepel.

FŐVÁROS.

(Az iskolák bajai.) Rigler Gusztáv dr., Schuschny Henrik dr., Siklóssy Gyula dr., Steiner Lajos dr. és Waldmann Béla dr. az országos közegészségügyi egyesület megbízásából tanulmányozták a főváros iskoláinak egészségi viszonyait s Rigler dr. ma kezdte meg a közegészségügyi egyesületben az iskolák egészségének ismertetését. Eszerint az iskolák száma a fővárosban kevés, a nép ezreinek terjedeleme szempontjából sem felel meg ugyszólván egyetlenegy iskolaépület sem. Husz iskola közül csak kettő van szabad területen a többi magas házak környezik minden oldalról. Alig ötnél, hatnál láthatni, hogy az építő az égtájjra is figyelemmel volt, s a ház homlokzatát, amelyre a tanteremek nagy része esik, délnek, délkeletnek, délnyugatnak fordította. Az udvarok is szűkek, néhol épen huszadrésze jut egy-egy növendéknek annak a területnek, amely okvetetlenül szükséges volna. Ezeket a bajokat a jövőre úgy lehetne segíteni, ha a főváros már jóval előbb kiszemelne a szükséges telkeket s a célszerűtlen gótikus tetők helyett lapos házfedeleket csináltatna, amelyeket a tanulók egy része üdülő-
helyül használna. Végül nagyon sok kifogás alá esik a szellőztetés is, néhol mintha az építőmesternek a szellőztetés fontosságáról fogalma se lett volna. Az ezután való iskola-építkezésre nézve azt ajánlja a fővárosnak, hogy a tervek a tisztii fő-
orvossal és az iskola-orvosokkal is vizsgáltsa meg.

A mai közgyűlés.

A főváros köztörvényhatósága ma délután tartotta közgyűlését. Két nevezetes téma volt: az egyik a főváros történetének a kérdése, amelynek megoldása az lett, hogy levették az ügyet a napirend-
ről s így három hónapig nem kerülhet szóba. A másik téma a kövezési program, ennél pedig az a nevezetes dolog történt, hogy vitaközben új rendkívüli közgyűlés feladatává tették, hogy addig a harcziásabb kedélyeket kellőképpen kibékítsék, Mert Polónyi szerint itt is kell a taktika, nemcsak a tisztelt Házban.

A tárgyalásról egyébiránt a következőket ír-
hatjuk:

(Napirend előtt.)

Márkus József elnök bejelentette, hogy a király szívesen fogadta a főváros üdvözlését, amelyt 6 felsége nevenapján a trón elé juttattak. Jelentette továbbá, hogy a kerületi orvosi állásra jelöltek egyike (Hahn Pál) ellen feljelentést tettek s a vizsgálat miatt a választást a mai közgyűlés-
ről el kellett halasztatnia.

Halmos János polgármester a második ke-
rület hibás szabályozása miatt volt multkori inter-
pellációra megnyugtatóként tudtára adta a közgyűlésnek, hogy a szabályozás terve — most mikor a hiba már megtörtént — revízió alá került. Beck Dénés mai interpellációjára pedig azt fe-
lelte, aki a száguldó guillotinenak alkalmas mentő-
készülékkel való felszerelését meg s ü r g e t t e, hogy a közuti vasúttársaságok foglalkoznak már ezzel a tervvel. Rácz Károlynak, aki a budai villamosvasuti jegyek miatt panaszkodott, nem válaszolt.

(Tizenhétézer forint.)

A terézvárosi előljáróság új háza építésénél a tervek szerint a megszavazott 270.000 forintból 17.000 forintot takaríthatnának meg.

Radocza János a terven változtatni akar, mert az új palotában nem volna gyűlésekre alkal-
mas nagyterem. Tehát módosítsák a rajzokat, mert a 270.000 forint ugys elég lesz.

Vázsonyi Vilmos és Polónyi Géza pártol-
ják az indítványt, Steiger Gyula ellenben mellöz-
tetni szeretné a 17.000 forint teljes megtakarítása szempontjából. A többség Halmos János polgár-
mester ajánlatára elfogadta a költségvetést is, Ra-
docza módosítását is.

A Szent János kórház új önálló lelkészi hí-
vatalának a statálását Kirner Károly, Toldy József, Hindy Kálmán, Rácz Károly, Halmos János felszólalása után levették a napirendről s áttértek a program legérdekesebbnek ígérkező pontjára.

(Budapest története.)

Marczali Henrik körülbelül negyvenezer fo-
rintot kér a munkáért. Ballagi Aladár pedig ingyen megírja. A tanács Marczali ajánlata mellett foglalt állást, bár javaslatát a közgyűlés már vissza adta.

Havas Rezsőnek az a legfontosabb a dolog-
ban, hogy a főváros hatszáz ingyen példányt kap-
jon a könyvből. (Persze a bizottsági tagok számára.)

Kasics Péter mindenekeöltt a negyvenezer forintról szól. Egyik igen tekintélyes lap (az „Or-
szágos Hírlap”-ot lobogtatja a kezében) állandóan kemény kritika tárgyává teszi a főváros gazdálko-
dását. Ideje, hogy tisztázzuk magunkat, ha tudjuk, Kezdjük pedig ezt azzal, hogy negyvenezer forintot ismét kidobunk olyasmire, amit épen olyan jól, vagy jobban, ingyen is megkapunk. Felolvassa Szi-
lágyi Sándornak, Pauler Gyulának, Tallóczynek, továbbá egy sereg külföldi történetírónak, a Mar-
czali történelmi munkáiról szóló kritikáit, amelyek nem igen hízogok Marczalira nézve.

Szalai Mihály egy krajczáros hírlapot lobog-
tatva: Kasics Péter, némelyek szerint miniszteri tanácsos, ebből szedi a bölcsességét.

Kasics Péter: Igenis, miniszteri tanácsos, ez a czim engem megillet. Ami pedig a megjegy-
zést illeti, én foglalkozom a történelemmel is, amit az urak, úgy látszik, nem mindnyájan mondhat-
nak el magukról.

Szalai Mihály a padot verdesi, Feleki Béla tómból, Darvai Fülöp folyton közbe kiált: Sza-
vazunk!

Kasics Péter pedig a folytonos zajban is egyre beszél, adják a megbízást Ballagi Aladárnak. Tenczer Pál, tekintettel a történetekre, Mar-
czalira bizná a könyv megírását.

— Ugyan, ugyan, hisz nem történt semmi — szolt közbe Vázsonyi Vilmos, nagy derűtséget keltve.

Báró Kaas Ivor csak azt szeretné tisztázni, hogy vajjon sürgős dolog-e negyvenezer forint ki-
dobása, mert ha nem égetően az, akkor azt ajánlja, hogy vegyék le a kérdést a napirendről.

A közgyűlés nyolc z v a n n é g y szóval hetven kilencz ellen el is fogadta Kaas Ivor indítványát.

(A tízmillió kérdés.)

A kövezési függő kölcsön, illetőleg a jövő tíz év kövezési programja volna ez. Mielőtt azonban ehhez láttak, elfogadták Szalai Mihály és dr. Ver-
sény Károly felszólalása alapján a tanácsnak azt a javaslatát, hogy a római katolikus hitoktatás költségei ezentul is segélyképen szerepeljenek a költségvetésben, a hitoktatás heti óraszámá huszon-
négy helyett huszonhat legyen s hogy a krisztina-
városi szinkört még ne adják egyelőre bérbe.

A tízmillió kövezési kölcsön tervét köztudo-
más szerint a bizottságok elvetették s a tanács most részletenkint tervezi a nagy kérdés meg-
oldását. A jövő évi kövezésekre 1,083.000 forin-
tot szánt.

Sámuel Lázár a tíz éves programot ajánlja (a tíz millióval együtt) úgy azonban, hogy a tanács a tekintélyes összeg fedezetéről később tegyen előterjesztést.

Steiger Gyula a tanács javaslata mellett kardoskodik, *Polónyi* Géza pedig részben az idő előrehaladott voltára, részben a kérdés fontosságára való tekintettel azt javasolja, hogy ezt az ügyet a jövő s z e r d á n rendkívüli közgyűlésen tárgyalják. Ezt a többség el is fogadta, mint ahogy a közgyűlés emberemlékezt óta még minden halasztó indítványt elfogadott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Luccheni a vizsgálóbíró előtt.** Luccheni tegnap utoljára hallgatta ki a vizsgálóbíró. Egy üléssteremben, nyilvánosan történt a kihallgatás. A törvényszéki hivatalnokok ültek többnyire a pad-sorokban, kívülök még néhány kíváncsi jutott be a terembe. Negyed egy órakor kísérté fel a törvényszék lépcsőin két fogházör a gyilkost. Nem volt megvasalva, de a hatalmas termetű örök kézeskülvőit fogták jobbról, balról. A gonosztevő arca ismét a régi nyugodt kifejezést mutatta. Valami gunyos mosoly játszadozott ajkai körül, amely mindenben utálatot keltett. A tárgyalóterem ajtajához vezették, ahonnan kihangzott a vizsgálóbíró szava:

— Vezessék elő a foglyot!

A fogházörök erre bekisérték a gyilkost a terembe. Mély csöndben kezdte a főügyész szokásos mondókáját:

— A vizsgálati iratokból kitűnőleg, melyek Luccheni Luigi, Luccheni Lujza Párisban, 1873-ban született fia ügyében felvételek, nevezett ezen év szeptember hónap tizedik napján Erzsébet, Ausztria császárnéja és Magyarország királynéja ellen előre megfontolt szándékkal gyilkosságot követett el. (Luccheni az „előre megfontolt szándékkal” szavaknál gunyosan meghajította magát.)

Majd felolvasták a vizsgálati iratokat, mely idő alatt a gyilkos unottan játszott a kalapjával. Mikor erre is ráunt, a jelenlevőket kezdte szemtelen tekintettel nézegetni. Csak akkor fordult a figyelme ismét a tárgyalás felé, mikor védője *Moriand* szólalt fel, kérve, hogy védenését az előzetes fogságból a vizsgálati foglyok közé tegyék. Kívánságát a törvényszék teljesítette, mert a vizsgálat befejeztével Luccheni tényleg a vizsgálati foglyok sorába tartozik. Ezek után visszavitték a rabok zárkájába. Kíváncsiak egész tömege fogta körül utjában a gyilkost, aki büszkén hangoztatta:

— Eh! Oui, je suis Luccheni!

Jövő hónap tizedikén számol majd be szörnyű tetteért az esküdtszék előtt.

— **Hogyan választ a néppárt?** Az 1896-iki választások alkalmával Jákon a néppártiak megtámadták a kormánypártiakat, akik *Pongrácz* Anzelmel épen bevonultak a községbe. Verekedés-közben több ember súlyosan megesebesült. A vád szerint *Zöld István* káplán, *Kora Ignác* kasznár és *Pollák Ferencz* főerdész bujtogatták a népet verekedésre. A veszprémi törvényszék ma kezdte meg a végtárgyalást. A vádlottak tizenhatan vannak, köztük *Zerbec* *Netti* kocsmárosi leány, aki szintén néppárti korifeus volt. A vádlottak mindnyájan tagadnak, de a tanúk — mintegy ötvenen — ellenük vallanak. A tárgyalás alkalmasint több napig fog tartani.

— **Mozgalmas sakkpartie.** Ó-Budán, a „Korona”-kávéházban, két matador hírében álló sakkozó mérkőzött egymással a sakkoczká csatamezőjén. A helyzet fölötté bonyolult volt és nem lehetett kitalálni, melyik vezet figuráit győzelemre. Kibicz csoportosult mind a két játékos körül szép számban. Egy-egy sikerültebb lépésnél hangzott jobbról is, balról is a hangos tetszésnyilvánulás. Az egyik kibicznek, *Sommer* *Lajos* magánhivatalnoknak megtetszett a fekete figurák kormányzója. Száz forintot ajánlott fel fogadásul egy fületlen gomb ellen, hogy az nyeri meg a játszmát. A fehérek táborából erre kivált egy kibicz és kijelentette, hogy fogad. Fületlen gombja ugyan nincs, de feltesz huszonöt regalitást ötven trabukko ellen. *Sommer* helybenhagyta a dolgot, mondván:

— Gilt!

A játszma folyt tovább és *Sommer* mint érdekelt fél, a játékos mögé telepedett. A partie

nem folyt le olyan simán, mint ahogy eleinte gondolta és vastag verejtékgöngyök kezdtek a homlokára telepedni.

Mint a „Korona”-kávéház egyik sakkteknitélye nem is késett, hogy tudásával játékosát segítsa. Előbb csak diktálta a húzásokat, majd egyszerűen rakosgatta a figurákat, amerre épen jónak látta.

— Talán majd csak én! — intette a játékos a tulbuzgó kibiczet.

A partie folyt tovább, bár a fekete helyzete erősen meg volt nehezítve, mert *Sommer* beavatkozása áldozatot követelt. A hiba csakhamar ki lett igazítva, de a kibicz, akit bántottak a szivarok, újból beleavatkozott a játékba. Először csak a szemöldökével, a szájával integetett, de mikor úgy vélte, hogy játékosja egy nagyobb hibát követett el, rászólt:

— Kérem, uram, ön ma hibát követett el.

— Ma? Hibát? Hol?

— A táplálkozási rendjében.

— Miért?

— Szénát kellett volna ebédelnie.

A játékos nem akarta elérteni a rejtegetést és rohadot csinált jobbfelé. *Sommer* ur erre felugrott. Előszóltotta a piccolót:

— Pinczér!

— Parancsol?

— Itt van, hozzon ennek az urnak egy krajczárért füttyölőczukrot. Azzal majd inkább eljátszik.

— Szentelen, fordult erre a szenvedélyes kibiczhez az üldözött játékos.

— Mit? Sértés akar ez lenni? Tudakozódott *Sommer* ur.

— Sértés.

— Kontra! Én magát akkor ezennel vissza-sértem.

A játékos elkeseredésében arczul ütötte a szerencsétlen kibiczet. Másnap ezenfelül még két komoly ur kereste fel a szenvedélyes kibiczet, hogy sértéséért elégtételt is kérjenek, *Sommer* ur azonban kijelentette, hogy nem verekszik. Ő már unja a dolgot.

— Az önök küldőjének különben is elintézetlen ügye van.

A segédek ajánlották magukat és mert a szerencsétlen sakkozó véletlenül tartalékos hadnagy, tisztí becsülethíróságot hívtak össze. A becsülethíróság kijelentette, hogy a kihívónak nincsenek elintézetlen ügyei. Ezek után újból ellátogatott a két komoly ur *Sommer* *Lajos*hoz.

Bemutatták a tisztí becsületbíró ítéletét. A kibicz elolvasta figyelemmel, aztán visszaadta.

— Ez nekem nem imponál.

— Tehát megtagadja az elégtételt.

— Én mindent megtagadok.

A segédek erre befejezték az ügy lovagias tárgyalását és a dolog annyiban is maradt volna, ha *Sommer* fel nem jelenti a dolgot. Párviadálra való kihívás miatt emelt panaszt. E vád alól felmentette a törvényszék a kihívót, de mindkettőjüket elítélte ötven-ötven forint pénzbüntetésre, kölcsönös becsületsértésért. A királyi tábla megváltoztatta az ítéletet. *Sommer* felmentette a becsületsértés vádjáról, de a pofozkodó sakkozót elítélte ötven forint pénzbírságra.

A tóbai szoczialista-zendülés.

(Távirati tudósítás.)

A torontálmegyei szoczialista zendülések közül a tóbai volt a legveszedelmesebb. Mig ugyanis a többi vérontásokat holmi apró-cseprő összeütközések idézték elő, a tóbaiak mélyebben fekvő okok miatt támasztották a hirhedli váli háboruszkodást. Régen elégedetlenkedtek már, csak az alkalomra vártak, amikor kitörhetnek. Ez az alkalom az 1898. évi II. törvényzikk ama rendelkezésében érkezett meg, mely a munkásokat igazolványok váltására kötelezi. A szoczialisták ekkor ugyanis feltűzeltek a népet azzal a ráfogással, hogyha munkaadó törvénykönyvet váltanak, kénytelenek lesznek adót fizetni a munkájuk után. Ne engedelmessékedjenek tehát a törvénynek, hanem támadták meg a pármái herczeg uradalmát és oszszak szét maguk között az ott felhalmozott gabonát.

Később a buzaosztás annyira meggyökerezett bennük, hogy el sem akartak állani ettől az eszmétől. Kijelentették, hogy agyonütik azt, aki nem engedelmessékedik a szoczialista-szövetségnek s márczius 29-én a temető árkában gyűlést tartottak amelyen elhatározták, hogy küldöttséget menesztienek az uradalomhoz azzal az utasítással, hogy követeljenek igazolvány nélkül munkát és élelmet, — amennyiben pedig ilyen nem kapnának, jelentésük ki, hogy eljön a falu és szerez magának élel-

met. A naponkint való összejövettel és a gyűléseken hangoztatott véresszáju tanokkal aztán úgy felizgatták a népet, hogy mikor az uradalom a katonasággal fenyegetőzött, már forrongásban állott.

Márczius 31-én négy főből álló czernyai csendőrök megérkezett a faluba, de ugyanakkor elküldte a nép küldönczét az uradalomhoz, hogy adjon tüstént élelmet, különben ostrom alá veszik a kastélyt.

A négy csendőr azalatt besétált a faluba, mert észrevette, hogy nagy a csoportosulás. *Kanász* *Antal* huszonkétéves suhancz nem állhatta meg, hogy reájuk ne kiabáljon:

— Várjatok betyárok, veletek is számolunk még ma!

A csendőrök szó nélkül mentek tovább s beidéztek *Kanász* *Antal* a községházára. A suhancz rögtön megjelent, de nyomon követte egy sereg ember, kik közül nyolczan felfegyverkezve berohantak a tanácssterembe és szó nélkül rávetették magukat a csendőrökre, kik el sem voltak a támadásra készülve.

Csak hosszú és elkeseredett dulakodás után voltak képesek a támadókat kiverni a szobából, de eközben *Mixich* *Miklós* csendőr egy szívet ért szurás következtében meghalt, *Csáki* *János* tizen-négy, *Ambrus* *Bálint* huszonegy, *Hambrich* *Mátyás* csendőr pedig tíz napi gyógyidőt igénylő sebet kapott. A derék csendőrök mindezek daczára hősiesség ellentállást fejtettek ki.

Mig benn a dulakodás folyt, a toronyban félrevették a harangokat s az egész falu odacsődült a községházához. Ekkor történt, hogy *Tóth* *István*, ki közben elszedte az egyik csendőr fegyverét, a községháza ablaka alá húzódott s czelba vette a csendőröket. Csakhogy belülről észrevették s megelőzték *Tóth*ot, aki a mellébe kapott golyóval három hónapig nyomta az ágyat. Őt órán keresztül kellett a csendőröknek magukat védelmezniök, mig megérkeztek a nagybecskereki gyalogosok és a kikindai huszárok.

Ebben az ügyben ma kezdette meg a végtárgyalást a kikindai törvényszék, melynek vádhatározata szerint „a vádlottak cselekménye nem a bekövetkezett eredmény és az okozott sérülések gyógytartama, hanem az ölési szándék értelmében jelentkezik minősítendőnek, és pedig annál inkább, mivel *Mixich* sérüléseitől eltekintve, a többi csendőrön ejtett sérülés is az ölése alkalmas eszköztől származik.”

A vizsgálat adatai szerint *Mixich* csendőrt *Haslik* *Pál* ölte meg, amiért őt szándékos emberölés büntette miatt kellett vád alá helyezni. *Kanász* *Antal* és *Mátyás*, *Takács* *Péter* és *Tóth* *István* ellen szándékos emberölés kísérletének és hatóság elleni erőszaknak büntette forog fenn. Hatóság elleni erőszak miatt azonkívül harminczegy parasztot helyeztek vád alá.

A tárgyalás iránt meggyeszerzte nagy az érdeklődés.

SPORT.

— **Az önérzetes jockey.** A híres *Tod* *Sloan* tegnapelőtt *Newmarket*-ben, a *Sapling* *plate*-ben, bírói ítélet szerint holtversenyben ért elsőnek a czelhoz. *Tod* *Sloan* nem volt meglegedve az ítélettel, kijelentette, hogy a versenyt *Myakka*-val biztosan nyakhoszszal nyerte meg *Prisma*-val szemben és ilyen igazságtalan ítélet után nem hajlandó többé Angliában lovagolni. Ma délután a *Cambridge*-shireban a walesi herczeg *Nunsuch*-át kellett lovagolnia, ez volt utolsó angliai lovaglása. Megjegyezzük, hogy az angol „Sportsman” tudósítója szintén azt állítja, hogy *Sloan* jó nyakhoszszal meggyerte a versenyt.

— **Bécsi októberi lóversenyek.** A bécsi októberi meeting mai hetedik napjának a chief eventje a nagy bucsu-handicap, amelyben *Komámasszony*, *Nickerl*, *Néni*, *Per* *pedes*, *Erbprinz*, *Moring*, *Toll* és *Margosza* fognak mérkőzni. Az indulók közül *Klassis* tekintetében *Komámasszony* és *Nickerl* válnak ki. Előbbi 59-5 kilogrammral az *Üchtritz*-lával szemben, melynek a kőtezer méteres táv jobban megfelel, kisé ki van súlyozva. A be-

vezető-futam a nyeregkötés versenyére, amelyben Swell, Batavia, Gyémánt, Inländer, Jane Eyre és Chulalongkorn indulhatnak. A nyilvános forma Swell-t és Batavia-t ajánlja, mi azonban azt hisszük, hogy Inländer lesz a győztes, mely a Helenenthal-díjban negyedik volt. A szent László-díjban mutatott rossz formáját nem vehetjük figyelembe, mert abban Barnato II., Guardian, Hortobágy, tehát elsőklasszisú lovak voltak ellenfelei.

Tipjeink a holnapi napra a következők:

- I. Inländer—Swell.
- II. Beauharnais—Wahrmann-istálló.
- III. Nickeri—Komámasszony.
- IV. Palota—Mia Teresina.
- V. Clarion—Tränkel-istálló.
- VI. Longchamps—Sarolta.
- VII. Duca—Philine.

+ Az oroszok Kincsem-je. Mammondov orosz sportsman egy félvér kanczájának Kincsem nevet adott. A hasonlatosság a magyar csodakancza és az orosz állat között csak a nagy következetességben van meg. A Mammondov tiltosa ugyanis minden versenyben következetesen utolsó.

+ A Cambridgeshire. Newmarketben ma futottak az 1800-méteres Cambridgeshire handicapot, mely szenzációs meglepetéssel végződött. A favoritok Nun Nicer, Craftsman, Chelandog, Nunsuch és Merman még helyet sem kaptak, olyan lovak előzték meg őket, amelyek győzelmére negyvenszeres pénzt is hiába kínált a bookmaker.

A távirati jelentés a következő:

1. Mr. H. C. White 66. sga m. George 43 kilogramm, lovagolta Chandley.
2. Mr. R. Warker 66. sfp. m. Duma Forget 53.5 kilogramm, lovagolta Robinson.
3. Mr. H. Bottomley 36. sga m. Hawfinch 45 kilogramm, lovagolta Hunt.

Huszonhat ló futott. A három első a bookmakerknél a következőleg volt jegyezve: 40 : 1 Georgie, 50 : 1 Duma Forget, 40 : 1 Hawfinch.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A pénzügyminiszter Búky György, Puntigam Sándor és Radocsay János pénzügyi titkárokat a székesfővárosi adófelügyelőhöz, Markovics Győző pénzügyi titkárt a székesfővárosi pénzügyigazgatósághoz pénzügyi tanácsosokká, továbbá Ivády Aladár pénzügyi segédtitkárt a székesfővárosi adófelügyelőhöz pénzügyi titkárrá ideiglenes minőségben, továbbá Eberhardt Antal és Bolberitz Károly pénzügyi fogalmazókat a székesfővárosi adófelügyelőhöz pénzügyi segédtitkárokká végleges minőségben, Somogyi Zsigmond pénzügyminiszteri számellenőrt a székesfővárosi adófelügyelőhöz pénzügyi segédtitkárrá ideiglenes minőségben, Weismann Károly dr. pénzügyi fogalmazó gyakornokot a székesfővárosi adófelügyelőhöz pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben, a zombori pénzügyigazgatósághoz Vass Ferenc zombori adótitkár pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben, Muzsa János zimonyi sóhivatali mérszatisztát a dunaföldvári sóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki:

Arverések a fővárosban. Czeizler Zsigmond ingóságai VII. dohány-utca 9. október 29. Lovy Mór ingóságai VII. József-utca 70. október 31. Özevgy Makovinyi Ernőné VIII. Sándor-utca 2. október 27. Dunay György ingóságai VI. Gyár-utca 40. október 29. Vázsonyi fivérek ingóságai IV. Deák Ferenc-utca 23. október 27. Csontosy János ingóságai VIII. Szentkirályi-utca 11. október 31. Lang József ingóságai IV. Kossuth Lajos-utca 10. nov. 6. Pfáhn Károly és társai ingóságai VII. Károly-körut 9. és IV. Reáltanoda-utca 5. október 27.

A vidéken. Koszánics M. Nikola ingóságai Pancsován november 7. Szima István ingóságai Nagy-Létán (Székelyhid) november 12. Pasóti János ingóságai Mármaros-Szigeten október 29. Komjáthy Miklós ingóságai Csorva pusztán (Rimaszécs) október 28. Horowitz Sámuel és társai ingóságai Kozlovsvárott november 10. Schubert Antal ingatlan Kecskeméten december 22. Tapavicza Sztván ingatlanai Csurog (Titelez) község-házánál december 6. Márton Sámuel ingatlanai Alsó-Derna (Margitta) község-házánál november 14. Szolcsánszky Pál ingatlanai Csab (Nyitra) község-házánál november 26. Szikszay Gyula ingóságai Debreczenben november 3. Liskay Károly ingóságai Pazonyan (Nyiregyháza) november 7. Berger Májor ingatlanai Nagy-Szöllősen november 14. Negele Ferencz ingatlanai Pécsen november 19. Berger Péter ingatlanai Csömör (Gödöllő) község-házánál november 12.

Pályázat. (Budapesti Közlöny 246. sz.) A győri pénzügyigazgatóságnál titkári állásra, a marosvásárhelyi pénzügyigazgatóságnál segédtitkári állásra, a gyulafehérvári (Kozlovsvár) ügyészségnél ügyési állásra, a budapesti ügyészségnél ügyési állásra, a gyulafehérvári törvényszéknél aljegyzői állásra, a pécsi ítélőtábla kerületében joggyakornoki állásokra, a temesvári járásbírósnál albírói állásra, a zombori törvényszéknél segédtelekkönyvvezetői állásra lehet a folyóamatokat benyújtani.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Szavató. Mezőtur. Hangversenyen való szaválásra, ha van hozzávaló tehetsége és organuma, legalkalmasabb valamelyik modern külföldi drámának egy önálló is érthető részlete. Például Eche-garay Nagy Galeottójában, Bernardo Montillájában, Sudermann Becsületében, Rovetta Becstelének-jében és több Ibsen-darabban is talál alkalmas és igen hatásos jeleneteket, ha valami eredetit és komolyat akar. Ha csak épen valami költeményre van szüksége, amelyet minden nagyobb fáradság és inkomórció nélkül betanulhat és elszavalhat, akkor válasszon valamit Kiss Józseftől, Reviczkytól, Ábrányi Emiltől, vagy Móra Istvántól. Hogy mit? Az már ízlés dolga és a publikumtól is függ.

Nobody. Belgrád. Hogy miért soványak az angol nők? Annak hosszú története van. Hanem azért röviden is el lehet mondani. 1770-ben törvényt hoztak Angolországban, hogy mindazokat a nőket, akik hamis szépekkel pótolják hiányzó bájjaikat (álhaj, pótmell stb.), ugyanazzal a büntetéssel sújtják, mint a boszorkányokat, valószínűleg tüzhálállal. Továbbá, hogy mindazon házasságok, amelyeket álcspőjű nők kötnek, feltétlenül érvénytelenek. Ennek az oka, hogy az angol hölgyek egészen elszoktak a toilette-szerek használatától és még ma is, mikor már régen elfelejtették azt a törvényt, mellőzik azokat az eszközöket, amivel más országok asszonyai és leányai olyan teltté, formássá teszik alakjukat.

Horacio. Pozsony. Ma már ki van derítve, hogy miért nem vette át Shakespeare Cynthio Othello-meséjéből az Alfieri nevét, s miért adta ennek az alaknak a Jago nevet. Jago (szent Jakab tudvalevőleg a spanyolok védőszentje, s az angolok gyűlölték a spanyolokat. Azért akarta Shakespeare, hogy ezt az ocsmány embert a spanyolok szentjének nevével nevezzék, hogy ezzel is fokozza azt a gyűlöletet, amelylyel különben is el voltak telve honfitársai ama büszke és ellenséges nemzet iránt. Hogy a Shylock neve miből és hogyan keletkezett, azt még nem tudjuk. Az bizonyos, hogy sem angol, sem olasz, sem zsidó ez a név.

Buzgó olvasó. Budapest. Azt a tárczát lapunknak egyik munkatársa írta, aki azonban nem akarja magát megnevezni.

Egy előfizető leánya Budapest. A Magyar Lányokon kívül nincs más olyanfajta magyar lap.

G. E. Nyírbátor. „Mely összeget javára könyveltük.” Ez a helyes. És „... melyet javára könyveltünk.” Szépnek és formásnak azonban egyik sem mondható.

Posta. Torna. Schuster Konstantin váci püspök czime: Nagyméltóságú Schuster Konstantin váci-egyházmegyei püspök, valóságos belső titkos tanácsos urnak, belül: Nagyméltóságú Püspök Ur, Kegyelmes Uram! A titkárja nevét nem tudjuk.

R. Róbert. Temesvár. Az, hogy a Pallas Lexikon szerint a Potemkin falviról szóló történetnek semmi alapja sincs, épen semmit sem jelent. Históriai faktum ez, amelyről nemcsak regények, hanem történelmi könyvek, sőt memoírok is szólnak, mint mostani regényünk, a Csáládi Krónika, amelynek minden sora hiteles. Mindenesetre hitelesebb a lexikonnál, amely Losonczt Gömörmegyébe teszi.

G. J. Budapest. Megkapja az emlékérmét anélkül, hogy kérné. December másodikán fogják kiosztani.

Hű előfizető. Budapest. A „Hétről” című rovat írója nem akarja, hogy megnevezzük.

NYILT-TÉR.

A legnagyobb gavallérok

is viselhetnek feltűnő olcsó árért kézen kapható ur ruhákat, ha szükség-lefeiket nálunk szerzik be. A mesteri szabást czégünk előkelő hiru-neve biztosítja, a munka kivitelt pedig az üzlet képe elárulja. Méret utáni megrendelésekre külön szövetraktárunk van, kizárólag tiszta gyapjú-s valóban gyönyörű mintájú kelmékből.

Karácsonyi és Társa

férfi-szabók

IV. ker., Muzoum-körut 39.

PROCHASKA VIKTOR
KEMÉNY ILONA
jegyzésk.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági távirat.

New-York, október 26.

	okt. 26. cents	okt. 25. cents.
Buza decemberre	75	76 ³ / ₈
„ májusra	75 ⁵ / ₈	74 ² / ₈
Tengeri decemberre	38	38

Chicago, október 26.

	okt. 26. cents	okt. 25. cents
Buza decemberre	67 ¹ / ₈	68 ² / ₈
Tengeri decemberre	32 ¹ / ₈	32 ¹ / ₈

Kamarai programbeszéd.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara kétségkívül az ország vezérkamara. Hiszen a fővárosban futnak össze az ország gazdasági életének is a szálai, csakugy, mint a politikának és kulturának. És ami különösen a kereskedelmet és az ipart illeti, ennek országos jellegű érdekei a budapesti kamarában vannak legteljesebben képviselve. Ez okból a budapesti kamara elnöki széke fontos és előkelő hely. Az a beszéd pedig, amelylyel Lányszky Leó országgyűlési képviselő, mint a kamara újra megválasztott elnöke tegnap magát bemutatta, kiváló figyelmet érdemel. Mert nem sablonos székfoglaló volt, amilyennel érdekképviseleti testületek első üléseit megnyitni szokták, hanem oly gazdaságpolitikai enuncziáció, melynek sulyt kölcsönöz a helyen kívül, ahonnan teték, még az a körülmény is, hogy akitől ered, nem szürke teoriák ködéből szedi elő érveinek fegyvereit, hanem mint széles látókörű és gyakorlati férfi, a közgazdasági élet ütere lüktetésének mindennapos megfigyeléséből vonja le következtetéseit.

Érdemes e beszédből egypár mozzanatot külön is kiemelni.

Ha a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke mondja, hogy „Magyarország gazdaságilag véve e pillanatban a stagnálás útján van”, akkor e kijelentésnek fontosságot kell tulajdonítani. Ép a kereskedelmi és ipari körök részéről hallhattuk eddig éveken keresztül a folytonos haladást és gazdasági előmenetelt hangoztatni, amit az ellentétben — az agráriusok — elhinni nem akartak. Ha tehát most a kereskedelem és ipar illelékes szövívi is elismerik logalább a stagnálást, ez kétségkívül arra vall, hogy szélesebb körökre kezd terjedni a kedvezőtlen gazdasági viszonyoknak az érzete, ami egy okkal több arra, hogy állam és társadalom vállvetve igyekezék a helyzet javítására. Hogy mik legyenek az eszközök, amelyekkel a kereskedelem és ipar fellendülése elősegíthető volna, arra igen tanulságosan terjeszkedett ki a kamarai elnök az ő beszédében. Mint kicsiny nemzet, amelynek jóformán léteért kell küzdenie, fájdalom, nem vehetünk részt abban a világra szóló versenyében, amely a nagy nyugati nemzetek között ezidőszert a gazdasági hegemonia körül kifejlődött. Aki alaposabban tekint a dolgok mélyére, világosan látja azt a nagy világháborút, amely angolok, németek, franciák és amerikaiak között az ipari termelés és a kereskedelem békés eszközeivel távoli világreszekben épugy mint saját országaik területén folyik. Mindegyik érdekszférát igyekszik magának teremteni távol saját országától, hogy működési teret biztosítson iparának, kelendőseget termelvényeinek. Az a diplomáciai csatározás, amely a Fashodában kitűzött francia lobogó és Kínában a vasutépítés miatt az érdekelt nagyhatalmak között keletkezett, szimptomatikus jelenségei — mint Lányszky mondja — „egy korszaknak, melyben a világ-gazdaság új irányu ösvényen indul és amely óriási jövőt nyit a nagy kultúrnemzetek előtt.” Nekünk nincsen ebben a mozgalomban részünk, mi kivüle maradunk ennek az áramlatnak, de annál inkább azon kell lennünk, hogy a hazai kereskedelem és ipar itthon teljesen kiaknázza a maga számára az összes gazdasági chance-okat.

A belkereskedelem szük köre ma már

nem elégíthet ki. A forgalomnak kifelé kell irányulnia egyrészt, másrészt kívánatos, hogy a tranzitforgalom közvetítéséből Magyarország kivegye magának azt a részt, amely országunkat geográfiai fekvésénél fogva joggal megilleti. E törekvések megvalósítását remélhetjük a budapesti kereskedelmi kikötőtől, a Duna és Tisza közötti csatornától és végre a monarchia tengerpartja felé irányuló vasúti összeköttetések kiépítésétől. A Vaskapu megnyitása megadja a módot, hogy mindezen itt érintett intézmények a hazai közgazdaság javára hasznosíthatóak. Sokan ellentétbe szeretik helyezni a nagy ipart a kisiparral és különösen a mi kereskedelmi és iparkamaráinkat illetik gyakran azzal a váddal, hogy főleg a nagyipar érdekeit tartják szem előtt. A budapesti kamara elnöke helyesen mutatott rá a kettő közötti szoros kapcsolatra és az ellentét látszólagos voltára. Elismervé a kisipar kedvezőellen helyzetét, az ipari szakoktatás fejlesztésében, a motorikus erőnek a kisiparos részéről való kihasználásában, az olcsó, egyöntetű és tömeges produkció lehetővé tételében látja az az orvoslást a kisipar bajainak, amely bajok abban a mértékben fognak megszűnni, amint fejlődik a nagyipar is, mert a nagyipar nyomában számos oly szükséglet keletkezik, amelyet csak a kisipar elégíthet ki.

Hosszasabban foglalkozott Lánzy a valuta ügygyel és a bankkérdéssel. Mint egyik legnagyobb pénzintézetünk vezetőjének a szava, ezekben a kérdésekben bizonyára illetékes. És amidőn a készletekkel mielőbbi felvételét sürgeti, oly kívánságnak adott kifejezést, mely mélyen áthatja mindazokat, akik aggódva látják, mint ingatja meg a valutarendezési akció iránti bizodalimat a hosszadalmas huza-vona. Oly tökeszegény országban, amilyen Magyarország, a rendezett valuta révén beözönlő külföldi tőke termékenyítőleg hatna iparunkra, segélyével kielégíthetők mezőgazdasági és kommunális hitelszükségleteinket, terjeszketnének és mozgékonyabbá válhatnék kereskedelmünk. Mindezekre nem gondolhatunk addig, amíg előfordulhat az, hogy külön kikötéssel kell garantírozni a koronaérték valutáját egy kölcsönnél, amely a monarchia két államának jótállása alatt áll.

Nem kevésbé érdekesek Lánzy Leó fejtegetései a kiegyezésről, a kereskedelmi szerződésekről, a kereskedelmi és iparos pálya elhanyagolásáról, a kereskedelmi szakoktatás fejlesztéséről és a kamarai szervezet javításának szükségességéről. Hogy a fennálló kereskedelmi szerződéseink nem voltak Magyarország előnyére, azt magunk is gyakran hangoztattuk, de Lánzy még hangsúlyozta azt a tapasztalatot, hogy azon öt éven belül, mely alatt nemzetközi forgalmunk ezen szerződések befolyása alatt állott, Magyarországnak kivételesen csökkenő, különösen oly fontos viszonylatokban, mint például Németország, Svájc és Olaszország irányában, holott ugyanezen idő alatt ugyanezen szerződések ugyanazon viszonylatokban Ausztriára nézve csak előnyösöknek bizonyultak.

Ezt az utmutatást a szerződések megújításánál annak idején mellőzni nem lesz lehetséges.

Sivár politikai viszonyaink közepette szinte jól esett hallani a kamarai elnök tegnapi beszédét, egy komoly szót, amelyben egy széles látókörű, közgazdasági életünk szükségletei és bajai iránt élénk érzéssel bíró férfi hazafisága nyilatkozott meg. Odaát Ausztriában már megadták rá a visszhangot a kiegyezési bizottság mai ülésében. Az a támadás, amelyben osztrák szomszédaink Lánzy fejtegetéseit a bankügyről részesítették, legjobb bizonyítéka e fejtegetések talpraesett voltának.

Ipar- és kereskedelem.

Közszénbánya-társaságok fuzója. A Magyar általános közszénbánya-társaság mai igazgatósági ülésében elfogadták a salgótarjáni közszénbánya-társasággal kötendő szerződés tervezetét és bizottságot küldtek ki a szerződés megkötésére, amely természetesen csakis a november hónap tartandó közgyűlésen történendő ratifikáció után lesz teljes erejűvé.

Kőbányai sertésplacc, okt. 26. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként

300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 48 $\frac{1}{2}$ —49 $\frac{1}{2}$ krig. Közép (páronként 251—320 kigrig terjedő súlyban) 49—50 kr. Könnyű (páronként 250 kigrig terjedő súlyban; 50—51 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kigr. felüli súlyban 48 $\frac{1}{2}$ —49 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 47 $\frac{1}{2}$ —48 krajczárig Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 47—48 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. okt. 24. napján volt készlet 42217 darab, okt. 25-én felhajtott 381 db, október 25-én elszállított 417 darab, október 26-ára maradt készletben 42181 darab. A hízott sertés üzlet irányzata lanya.

Közlekedés.

A keletruméliai vasutak, Amidőn a berlini szerződés alkalmával 1878-ban létrejött vasúti „négyes egyezmény”-nyel (Convention à quatre) a Budapestről Konstantinápolyba, illetve Salonikibe vezető vasúti vonalak kiépítése elhatározott, a török uralom alól felszabadult Bulgáriának jutott a feladat a szerb határtól — Czaribródtól — Sofián át Bellováig, a keletruméliai határig terjedő, mintegy száz kilométer hosszú összekötő vonalat kiépíteni, mely utóbb nevezett állomásnál kezdődött a már régebben, Hirsch báró által épített török vasúti vonal. Ezen, úgy mint a Mitrovicza-Saloniki vonal a török állam tulajdonát képezi, de tudvalevőleg a Hirsch-féle, utóbb Keleti vasúti üzletársulathoz, melynek székhelye Bécs, bérbeadott. Amidőn azután rövid idővel a közvetlen vasúti csatlakozás létrejött után Kelet Rumélia Bulgáriával egyesült, a keleti vasutak bellova-konstantinápolyi vonalának Mustapha-pasa török. határállomásig terjedő vonala bolgár fenhatóság alá került. Ezen viszony a Kelettel való közvetlen vasúti forgalom egészséges alapon leendő fejlődésére annyiban kedvezőellen befolyással volt, amennyiben a bolgár államvasutak vonakodtak a fentemlített rövid és nehéz üzemű czaribród-bellovai vonalon a dunai és tengeri ut által versenyzett, Konstantinápolylyal való főfontosságú forgalomban a forgalom elnyerésére szükséges olcsó egységteleket engedélyezni, amire azután a keleti vasúti üzletársulat, valamint a szerb vasutak is — hivatkozással a „négyes egyezmény”-ben kikötött egyenlő egységtelekre (tones kilometriques unitaires) sem voltak hajlandók a maguk részéről a bolgár tételéknél olcsóbbakat rendelkezésre bocsátani. Így történt azután, hogy a közvetlen vasúti áruforgalom Konsantinápolylyal, eltekintve az áru természeténél fogva a vasúti szállításra utalt sörszállítványoktól, sehogy sem bírt fejlődni és az áruk most is, úgy mint a vasúti összeköttetés megnyitása előtt, a megszokott olcsó tengeri utakon — utóbbi időben Costanza román kikötőn át is — vették útjukat a török fővárosba, illetve onnan a nyugoti piacokra. Azonkívül folyton felmerültek vitás kérdések a bolgár kormány és a török vasúti üzletársulat között, kivált akkor, midőn Bulgária terményei részére a saját területén létesített burgasi kikötőjéhez épített a keleti vasutak jambolii szárnyvonalának végpontjától vasutat Burgasig. Ezen vonal ugyanis a bolgár állami, csupán Bellováig terjedő vonaltól a keleti vasutak Bellova-Philippopol-Jambolii vonala által van elválasztva, ami természetesen bémítólag hatott a Bulgária, illetve Kelet-Rumélia (Dél-Bulgária) és Burgas közötti forgalomra. Az ezen vitás helyzetből folyó nehézségek végre rábírták a bolgár kormányt arra, hogy Bellovától közvetlen összekötő vonalat terveztek, sőt annak építését meg is kezdték Jamboli irányában, ami önként érthetőleg ismét a keleti vasutársulat bevételeire lett volna káros befolyással. Így történt azután végre, hogy a bolgár kormány és a keleti vasúti üzletársulat között tárgyalások indultak meg, melyek célja a Kelet-Rumélia területén fekvő vasútvonalak, vagy legalább is a Bellova és Jamboli közötti (Burgasba vezető) vonal üzemének a bolgár államvasutakra való átruházása, mely tranzakcióhoz azonban önként érthetőleg még a pályatulajdonos török kormánynak való hozzájárulása szükséges. Általános forgalmi szempontból minden esetre kívánatos, hogy a szóban levő ügy rendezése a fentjelzett irányban találja egészséges és kivételi érdekeinknek is megfelelő megoldását.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, október 26.

Bulletin

a járvány áldozatairól:

A hausse-bakteriumok által megfertőzött állapota délelőtt megnyugtató volt.

Hőmérséklet 11 órakor: 9.57 frt.

Este ismét magasfokú láz állott be a betegeknek.

Hőmérséklet 5 $\frac{1}{4}$ órakor: 9.74 frt.

Jegyzet: Az epidémia tehát még nincs szűnőfélben, sőt — ugylátszik — a differencia bacillusok még egyre terjednek.

Kénytelenek voltunk az utolsó napokban némileg szkeptikus akkordokat is belevegyíteni a gabonátözsde eseményeit zengő szimfóniákba, sőt itt-ott — bár csak gyengén — a lanya hurokat is megpengettük.

Bekövetkezett teljességgel az a szituáció, amelyet hónapok óta prognosztikálunk.

És mégis, jóllehet az árak most már magasak, meg vagyunk győződve a — szilárdságról. Ez egyáltalában nem egyéni nézet. Mert voltaképpen nem vagyunk sem szilárdan, sem lanyhán „hangolva”, mindössze csak azt tettük, hogy soha sem néztük egy oldalon a helyzetet, hanem mindig mindazokat a tényezőket latolgattuk, amelyek az áralakulásra befolyással vannak, az összes faktorokat: a dologiakat és a személyieket egyaránt. Bizalmunk a kedvező irányzathoz tehát ma sem változott. Épen csak egy körülmény ingathatja meg véleményünket és ez ama tapasztalatunk, hogy jelenleg ismét nagyon is vegyes társaság fáradozik a gabonacsarnokban azon, hogy Fortuna istenasszony egy mosolyát kikerőszakolja. Már pedig hiába, a tözsde nem demokratikus intézmény, nincs hivatva arra, hogy a nép széles rétegei érdekét védje. A börze elfogadja ugyan rangkülönbség nélkül a klienseket, de a tulajdonosok popularitása még mindig megártott — nem a tözsdének, hanem feleinek.

Manapság pedig gomba módra szaporodnak az ad hoc gabonaszpekulánsok. Ez aggasztó jelenség, amely elébb utóbb könnyen megboszulhatja magát. Elvégre általános szempontból majdnem közbömbös, hogy nyernek-e vagy veszítenek egyesek a sluszolásnál. Csak hogy a határidőpiac esetleges megrázkodtatása, amelyre pedig most minden percben el lehetünk készülve, sohasem marad befolyás nélkül a készáru-forgalomra.

És ez a baj!

A készáru forgalom mai lanyhasága is kizárólag a terménypiac eseményeinek a következménye. Mert ugyan mit tartozik az a malmokra, hogy Amerika csekély olcsóbbodást jelent, amikor itt-alig 20,000 métermázsza búzát bocsátanak áruba. Azonban, ha a márcziusi búzát leszorítják 9 forint 58 krajczárig, akkor az eladóknál és a vevőknél egyaránt meg van a dispozició az árak olcsóbbodásához. Elkelt 15,000 métermázsza magyar buza 10 krajczárral alacsonyabb áron. A többi cikkben kevés forgalom volt, az árak alig változtak.

A határidőpiacra délelőtt lanya maradt a hangulat, délután azonban ismét általános volt a vételkedv, mivel a spekuláció a beérkezett két angol sürgöny közül csak az egyiket, a szilárdat akceptálta. Elég szokatlánul ugyanis London fél shillinggel alacsonyabb, Liverpool pedig 2 és fél pennnyel magasabb árakat jelzett. A józan ész sughailta volna ugyan az üzérkedésnek, hogy a liverpooli emelkedés nem lehet más, mint lokális jellegű. De hát ilyen hausse-járványos időben nem hallgatnak a józan észre. Alkalmassint az utolsó napok roppant viharai késleltetik az uszó rakományok beérkezését az angol kikötőkbe és a szállító kénytelenek fedezésekhez fordulni.

Ez lesz a liverpooli emelkedés magyarázata.

Este zárul a buza 9 frt 78 kron, a rozs 8 forint 28 krajczáron, a tengeri 4 forint 72 krajczáron, a zab 6 forint. Kivétel nélkül tehát néhány krajczárnyi árválulás konstataható.

Végre még a mai utolsó októberi felmondási napról kell leszámolnunk. Amint jeleztük, nem volt semminemű meglepetés. Egészben 7000 métermázsa buza és 6000 métermázsa tengeri maradt lebonyolítatlanul a hirdetési tábla szerint. Ez üzleteket 9 frt 40, illetve 5 forint 40 krajczáros árak alapján storniózták. Bécsben felmondták 500 métermázsa búzát, 4000 métermázsa rozst, 1000 métermázsa zabot, 4000 métermázsa tengerit.

Előfordult készáru-eladások.

Buza. Tiszavidéki: 300 mm. 80 k. 10.60 frton, 100 mm. 79 k. 10.60 frton, 100 mm. 79.5 k. 10.50 frton, 200 mm. 79 k. 10.50 frton, 100 mm. 79 k. kevert 10.35 frton, 100 mm. 78 k. kevert 10.35 frton, 750 mm. 77.6 k. 10.40 frton, 500 mm. 77.8 k. 10.35 frton, 100 mm. 77.5 k. 10.25 frton.

Pestvidéki: 200 mm. 78 k. 10.35 frton, 100 mm. 78.8 k. 10.22.5 frton, 200 mm. 76.8 k. 10.22.5 frton, 100 mm. 78.2 k. sárga 10.25 frton, 100 mm. 78 k. 10.30 frton, 800 mm. 78 k. üszkös 9.75 frton, 400 mm. 77 k. 10.30 frton, 100 mm. 76 k. 10.25 frton, 200 mm. 76.2 k. 10.12.5 frton.

Fehérmegyei: 200 mm. 78.5 k. átlag 10.45 frton, 600 mm. 78 k. átlag 10.45 frton, 900 mm. 77 k. átlag 10.45 frton, 500 mm. 76.5 k. átlag 10.45 forinton, 300 mm. 75 k. átlag 10.45 frton.

Bácskai: 1200 mm. 76 k. átlag 10.22.5 forinton, 2100 mm. 74.8 k. átlag 10.22.5 forinton.

Bánsági: 1800 mm. 76.2 k. 10 frton.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 80 k. sárga 10.40 frton, 100 mm. 78 k. sárga 10.25 forinton. Mind három óra.

Rozs. (uj) 200 mm. pestvidéki 8.10 frton, Budapesten készpénzben.

Zab. (uj) 100 mm. elsőrendű Budapest 6.02.5 forinton, 100 mm. 5.95 frton, 200 mm. 5.75 frton Budapest készpénzben.

Tengeri. (ó) 200 mm. oláh Budapest 5.52.5 frton készpénzben.

Árpa. (uj) 500 mm. takarmány Budapest 8.50 frton készpénzben.

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	ó vagy új	faj	100 kgr. készpénz-ára		100 kgr. készpénz-ára	
			frtól	frtíg	frtól	frtíg
Buza	uj	tiszavid.	74	—	75	9.80 9.95
			76	10.—	77	10.15 10.20
			78	10.25 10.35	79	10.40 10.45
			80	10.50 10.55	81	—
" "	" "	pestvidéki	74	—	75	9.75 9.90
			76	9.95 10.05	77	10.10 10.15
			78	10.20 10.30	79	10.3 10.40
			80	10.45 10.50	81	—
" "	" "	fehérm.	74	—	75	9.80 9.95
			76	10.—	77	10.15 10.20
			78	10.25 10.35	79	10.40 10.45
			80	10.50 10.55	81	—
" "	" "	román	77	—	—	—
			76	—	—	—
roz	" "	elsőrendű	70—72	8.15 8.20	—	—
			másodr.	—	8.05 8.10	—
árpa	" "	takarm.	60—62	6.20 6.50	—	—
			szezfőz.	62—64	6.80 7.60	—
" "	" "	sörfőzésre	64—66	7.80 8.70	—	—
			—	—	—	—
zab	uj	—	39—41	5.75 6.10	—	—
			—	—	—	—
tengeri ó	" "	bánsági	—	5.75 5.85	—	—
			másnemű	—	5.50 5.55	—
" "	" "	" "	—	—	—	—
			—	—	—	—
repce	" "	káposzta	—	12.25 12.75	—	—
			másnemű	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárata				Leszámlás árfolyamok
		október 25-én	október 26-án	október 27-én	október 28-án	
buza	október	9.55	9.60	9.40	9.45	9.45
	november	—	—	—	—	—
" "	márczius	9.75	9.76	9.63	9.64	—
	október	8.15	8.25	8.15	8.25	8.15
" "	november	—	—	—	—	—
	márczius	8.28	8.20	8.19	8.21	—
tengeri	október	5.50	5.60	5.35	5.45	5.50
	november	—	—	—	—	—
" "	május	4.74	4.76	4.69	4.70	—
	október	5.85	5.95	5.85	5.95	5.85
" "	november	—	—	—	—	—
	márczius	5.98	6.—	5.94	5.96	—
repce	augusztus	11.70	11.80	12.70	12.80	—

Előfordult határidőkötések.

Délelőtt. Buza márczius 9.66—68—53—67—62—66—9.63. Rozs márczius 8.20—25—8.20. Tengeri május 4.70—67—4.70. Zab márczius 5.98—94—5.96. Repce augusztus 12.70—12.80.

Délután. Buza márczius 9.65—9.73. Rozs márczius 8.22—8.27. Tengeri május 4.70—4.73. Zab márczius 5.97—5.99. Repce augusztus 12.70—12.80.

Raktárállomány:

Közraktár: Buza 94300 mm. Rozs 7200 mm. Árpa 45000 mm. Zab 29600 mm. Tengeri 9300 mm. Liszt 11400 mm.

Raktárház: Buza 28039 mm. Rozs 1318 mm. Árpa 914 mm. Zab 1318 mm. Tengeri — mm. Liszt — mm.

Silos: Buza 12000. Tengeri 500.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, október 26.

Az értéktőzsde ma szilárd irányzatban haladt és a franciaországi események hatása nem jutott kifejezésre. Nemzetközi papírok mind javították árfolyamaikat és ezeket mindvégig meg is tartották. A helyi piacon egyes malmok iránt volt érdeklődés. Salgótarjáni szilárd. Közuti vasut is szilárd, míg villamos vasut csendes.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 378.—379.50, Jelzálogbank 236.75, Osztrák hitelrészvény 352.10—351.50, Osztr. magyar államvasut 347.50—348.20, Közuti vaspálya 358.50—359.25, Villamos vasut 224—224.50, Rimamurányi 261—262.25, Salgótarjáni 604—608 forinton.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Kereskedelmi bank 1420, Salgótarjáni 608—610, Közuti vasut 359.50—360, Villamos vasut 224—225, Magyar hitelrészvény 379.50—380, Magyar ipar-és kereskedelmi bank 95.—, Magyar jelzálogbank 237.25—238.50, Rimamurányi 262.25—262.50, Osztrák hitelrészvény 351.40—351.80, Osztrák-magyar államvasut 348—348.40, Bankegyesület 102, Fiumei hitelbank 92—95, Első budapesti malom 700, Lujza-malom 172, Egyesült tégl- és cement 88—90, Magyar cukoripar 110.50, Magyar elsőbb-ségi 150.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2.— forint, 8 napra 4.—5.— frt, november utóljára 10—11 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	okt. 26.	okt. 25.
Magyar aranyjárdék	119.70	119.70
Magyar koronajárdék	97.40	97.40
Magyar hitelrészvény	379.50	377.25
Magyar ipar és keresk. bank	95.—	95.25
Magyar jelzálogbank	238.25	236.25
Magyar leszámító bank	251.50	251.50
Rimamurányi vasut	262.25	261.—
Osztrák hitelrészvény	351.50	350.20
Déli vasut	68.50	68.50
Osztr.-magyar államvasut	348.—	347.25
Közuti vaspálya	351.50	351.50
Villamos vasut	224.—	223.—

Az utótőzsde javult.

Délután 4 órakor zárulnak:

	okt. 26.	okt. 25.
Osztrák hitelrészvény	352.40	351.—
Magyar hitelrészvény	380.25	378.40
Osztr.-magyar államvasut	348.60	348.25
Leszámító bank	254.—	251.50
Rimamurányi vasut	262.25	261.75
Közuti vaspálya	361.—	359.25
Villamos vasut	224.—	224.25

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, október 26. Zsiradék üzletelen, ára változatlan. Szilva lanya irányzatot követett. Szilva a iz megtartotta árát.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 Kilo-grammonként	Pénz	
		frt	frt
Diagnózis ingyen hordó	budapesti	67.50	68.—
	vidéki	—	—
Szalonna	magyar la légszárított vidéki városi légszárított, 4 darabos	63.50	64.—
	8	54.—	54.50
Szilva	füstölt	52.—	60.—
	boszniai, 1897. évi usance-minőség	—	—
Kész áru	120 darabos	9.—	8.75
	100	9.75	10.25
Zsíkkal együtt	85	16.50	17.—
	szarbiai, usance-minőség	7.75	8.—
gőgszilytisztá suly helyett	100 darabos	9.50	10.—
	85	16.—	16.50
Szilva Határidő	boszniai	—	—
	120 darabos	8.—	9.75
Minőség	100	9.75	10.15
	85	16.50	17.—
600grammonként	szarbiai, usance-min.	7.75	8.—
	100 darabos	9.50	10.—
Szilvaiz Kész áru	120 darabos	8.—	9.75
	100	9.75	10.15
Ingyen hordó	85	16.50	17.—
	szarbiai, usance-min.	7.75	8.—
Szilvaiz Határidőre	100 darabos	9.50	10.—
	85	16.—	16.50
Ingyen hordó	szarbiai	15.50	15.75
	szarbiai	13.25	13.75
Horomag	szarbiai	15.50	15.50
	szarbiai	13.25	13.50
Ingyen hordó	hucerna magyar, 1893	50.—	58.—
	vörös aprószemű 1892	48.—	46.—
Ingyen hordó	vörös középszemű 1893	48.—	49.—
	vörös nagyszemű 1893	50.—	52.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, október 26. A vásári forgalom: Husnál forgalom lanya, árak csökkentek. Baromfi-nál lanya, árak csökkentek. Halban lanya, árak csökkentek. Tej- és tejtermékek-nél lanya, árak változatlanok. Tojásnál lanya, árak szilárdak. Zöldségnél csendes. Gyümölcsnél élénk, árak szilárdak. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, enyhe. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkkel hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabus hátulja I. 52—54 frt, II. 50—52 frt. Birkabus hátulja I. 36—38 frt, II. 34—36 frt. Borjubus hátulja I. 62—66 frt, II. 60—62 frt. Sertésbus elsőrendű 52—54 frt, vidéki 40—45 frt. (Minden 100 kil nkint.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilónkint). Sertészsír hordóval 59.5—60.0 frt (100 kilónkint). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.—1.10 frt. Csirke 1 pár 0.80—1.00 frt. Lud bizott kilónkint 42—50 kr. — Különbözők. Tojás 1 láda (1440 db) 36.5—38.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.60—1.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 1.00—4.00 frt. Lencse m. 150 kiló 7—9 frt. Bab nagy 100 kiló 7—9 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt, II. 20—28 frt. Vaj I. rendű kilónkint 0.75—0.80 frt. Tea-vaj kilónkint 0.95—1.10 frt. Burgonya, rózsá, 100 kiló 1.70—2.00 frt. Halak. Harsa (élő) 0.80—0.90 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80—0.90 frt 1 kiló. Ponty duai 0.40—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, október 26. Az irányzat változatlán. Kontingens nyersszesz Budapesten 17.75—18.25. Finomított szesz nagyban 54.50—54.75. Finomított szesz kicsinyben 55.—55.25. Élesztőszesz nagyban 55.50—55.75. Élesztőszesz kicsinyben 56.—56.50. Nyersszesz adózva nagyban 53.50—53.75. Nyersszesz adózva kicsinyben 54.—54.25. Nyersszesz adózatlan (exknt.) 15.—15.25. Denaturált szesz nagyban 21.75—22.— Denaturált szesz kicsinyben 22.25—22.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, október 26. Kontingens nyersszesz azonnali szállításon 19.40 forintig kelt el. Zárlatjegyzés 19—19.20 forint azonnal és 18.60—19 forint novemberi szállításra.

Prága, október 26. Adózott tripló-szesz nagyban 55 forint. Adózatlan szesz 18.50—18.75 frton kelt el.

Trieszt, október 26. Kiviteli szesz tartályokban szállítva, 12—12.50 forint 90% hektoliterenkint nagyban.

Brünn, október 26. Exkontingens szesz 25 krajczárral drágábban jegyeztetett.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, október 26. Hahár a nyugateurópai piacok szilárd irányzatot jelentettek, alacsonyabb new-yorki jegyzésekre az irányzat itt lanya volt. Buza tavaszra 9.59—9.57—9.58 forinton, zab tavaszra 6.20—6.22 forinton, tengeri május-juniusra 4.98 forinton, rozs tavaszra 8.30—8.32 forinton köttetett.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 9.58—9.60, buza őszre 9.75—9.77, rozs tavaszra 8.27—8.29, rozs őszre 8.65—8.70, tengeri szeptember-októberre 5.79—5.81, tengeri május-juniusra 4.97—4.98, zab őszre 6.05 6.10, zab tavaszra 6.20—6.23 forinton köttetett.

Berlin, október 26. (Gabonavásár.) Észak-amerikai ellanyhulásra a kínálat nagyobb volt. Buza és rozs 3/4—1 márkával olcsóbb. Zab változatlán. A tőzsde holnap a tartománygyűlési választások miatt zárva marad.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, október 26. A párisi események dacára a mai tőzsde nyugodt irányzattal indult és helyi papíroknak jobb forgalom keletkezett. Különösen alpesi banya, Tramway és téglagyarak voltak keresettek. Az üzlet folyamában az irányzat még inkább szilárdult és az árfolyamok még inkább emelkedtek.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 350.12—350.50, Anglo-bank 154.25, Union-bank 290.50, Osztr.-magyar államvasut 346.—346.62, Déli vasut 68.75—69.12, Prágai vaspar 814.—815.—, Wienerbergi téglagyár 351.—357.80, Alpesi banya 176.50—178.80, Tramway 538.—547.50, Osztrák villamosági 315.—, Májusi járadék 100.75—100.85 forinton.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 351.50, Anglo-bank 154.50, Bankverein 260.—, Union-bank 290.50, Ländlerbank 219.25, Osztrák-magyar államvasut 348.12, Déli vasut 68.75, Elbevolgyi vasut 257.50, Észak-nyugoti vasut 243.50, Török dohányrészvény 126.75, Alpesi banya 178.30, Májusi járadék 100.80 Török sorsjegy 56.75, Német márká 58.92 forinton.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyeztek: 4.2%-os papírjárdék 100.80, 4.2%-os ezüstjárdék 100.70, 4%-os osztrák aranyjárdék 119.70, Osztr. koronajárdék 100.90, 1860. sorsjegy 140.60, 8164. sorsjegy 195.50, Osztrák hitelsorsjegy 199.—

Osztrák hitelintézeti részvény 351.62, Angol-osztrák bank 154.50, Union-bankrészvény 290.50, Bécsi Bankverein 260.25, Osztrák Länderbank 219.—, Osztrák-magyar bank 913.—, Osztrák-magyar államvasut 348.13, Déli vasut részvény 68.50, Elbe-völgyi vasut 259.—, Dunagőzhajózási részvény 443.—, Alpesi bányarészvény 178.10, Dohányrészvény 125.50, 20 frankos 9.545, Császári kir. vert arany 5.71, Londoni váltóár 120.60, Német bankváltó 58.87, Tramway 543. Az irányzat szilárd.

Bécs, október 26. A déli tőzsde zárata után jegyeznék: Osztrák hitelrészvény 325.25, Anglo-bank 154.50, Bankver. 260.—, Union-bank 290.50, Länderbank 219.—, Osztr.-magyar államvasut 349.—, Déli vasut 68.75, Elbe-völgyi vasut 25.950, Északnyugati vasut 245.—, Török dohányrészvény 127.—, Alpesi bánya 178.10, Májusi járadék 110.—, Töröksorsjegy 75.10, Német márka 58.93 forint.

Frankfurt, október 26. (Zárlat.) 4 2/3-os papír-járadék 85.25, 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 101.40, 4 1/2-os magyar aranyjáradék 101.30, magyar koronajáradék 97.05, osztrák hitelintézeti részvény 297.—, osztrák-magyar bank 774.75, osztrák-magyar államvasut 293.62, déli vasut 61.13, bécsi váltóár 169.57, londoni váltóár 204.72, Párisi váltóár 809.66, bécsi Bankverein 219.75, Union-bank részvény 249.—, villamos részvény 131.70, 3 1/2-os magyar arany-kölcsön 87.80, 4 2/3-os ezüst-járadék 85.25, Alpesi bánya-részvény 150.70. Az irányzat szilárd.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. október 26-án reggel 7 órakor

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérők let. Celsiusus szerint	Csopadéköm. mm.	Állomások	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérők let. Celsiusus szerint	Csopadéköm. mm.
Arvadvárja	77.4	05.3	—	Pola	75.9	11.8	—
Selmeczbánya	67.2	07.2	—	Lesina	74.3	17.7	—
N.-Szombat	67.2	07.2	—	Sarajevo	66.5	12.2	—
Magyar-Ovár	67.7	11.0	—	Torino	67.6	10.8	—
O-Gyalla	67.1	05.8	—	Firenca	66.9	10.5	—
Észágot	66.7	09.1	—	Róma	65.9	12.3	—
Sopron	67.9	09.2	—	Nápoly	66.9	10.0	—
Hódony	67.9	08.9	—	Brindisi	65.1	19.7	—
Keszthely	68.2	08.2	—	Palermo	66.3	17.2	—
Zágráb	69.0	10.3	—	Málta	63.1	20.6	—
Fiume	65.4	12.5	—	Zürich	70.6	07.6	—
Cikvencia	67.0	09.0	—	Biarritz	70.7	10.5	—
Pancsova	67.6	11.4	—	Nizza	69.8	09.9	—
Tomaszvár	68.5	10.7	—	Páris	68.5	09.6	—
Árad	68.2	11.2	—	Kopenhága	68.5	09.8	—
Szeged	67.1	10.7	—	Hamburg	69.2	11.9	—
Szolnok	66.2	09.9	—	Berlin	69.2	11.9	—
Eger	66.1	08.8	—	Christiansund	61.4	06.4	—
Debrecen	64.4	09.1	—	Stockholm	60.0	08.0	—
Késmárk	69.7	04.0	—	Szent-Pétervár	69.7	05.8	—
Ugvár	65.5	09.1	—	Moskva	68.7	01.3	—
Szatmár	60.0	08.6	—	Varso	60.0	04.0	—
Nagy-Várud	66.7	10.6	—	Kiev	61.1	07.7	—
Kolozsvár	64.9	10.8	—	Odessa	—	—	—
Nagy-Szeben	65.5	10.8	—	Szibéria	65.1	11.0	—
Bécs	67.1	11.0	—	Szibéria	60.9	09.0	—
Salzburg	68.9	10.0	—	Konstantinápoly	66.0	09.0	—
Klagenfurt	67.9	07.6	—				

A depressziók Európa északi szélén járnak és Oroszország felé süllyesztik a légnymást, míg a maximum a Délnyugat- és Közép-Európát borítja. Ez főleg Németországban, Ausztriában és Oroszországban volt, de többnyire kis mennyiségben. A hőmérsékleti viszonyok változatlank.

Hazánk az az idő enyhe és jobbra szar. Kevés eső csak az északi határvidékeken esik.

Reszben felhős, általában enyhe idő várható, semmi vagy csak szóróvályosan jelentéktelen esővel.

VIZÁLLÁS.

— Október 26-án. —

Telep	Vízmérete	Vízállás reggel	Áradás v. apadás	Telep	Vízmérete	Vízállás reggel	Áradás v. apadás
		centiméter				centiméter	
Alba	Schöding	093	↑	Alba	M. Sziget	023	↑
	Passau	276	↑		Tisza-Ujak	058	↑
	Bécs	630	↑		V. Námény	055	↑
	Pozsony	205	↑		Csep	022	↑
	Komárom	213	↑		Tokaj	018	↑
	Budapest	162	↑		Szolnok	018	↑
	Ercsi	—	↑		Csongrád	028	↑
	Paks	090	↑		Szeged	015	↑
	Mohács	149	↑		Titell	164	↑
	Ujvidék	189	↑		Deés	024	↑
	Zimony	202	↑		Szatmár	020	↑
	Pancsova	171	↑		Lalercza	014	↑
	Bázias	157	↑		Lalercza	090	↑
	Orsova	312	↑		Ungvár	—	↑
	Hollanau	074	↑		Berlin	090	↑
	Zsolna	080	↑		Budapest	050	↑
	Szered	040	↑		Zsolna	050	↑
	Ercskujár	—	↑		Berlin	050	↑
	Sárvár	042	↑		B. Ujfalva	011	↑
	Győr	196	↑		Csongrád	009	↑
	Zákány	046	↑		Nagyvárad	012	↑
	Eszék	000	↑		Békény	028	↑
	M.-Szerdah.	070	↑		Borosjeny	010	↑
	Zágráb	093	↑		Békés	020	↑
	Sziszak	83	↑		Gyoma	009	↑
	Mitrovicza	152	↑		Gy.-Fehérv.	012	↑
	Károlyvár.	—	↑		Árad	012	↑
	Novi	000	↑		Málta	012	↑
	Banjaluca	012	↑		K. Keletly	021	↑
	Doboj	000	↑		Tomarvar	021	↑
	Zwornik	000	↑		N.-Bocskai	010	↑

Írték magyarrá: * = Jegen viz; + = Olajvíz; — = 0 alatt; < = áradás; > = apadás; ? = közege.

Megjegyzések: Helyenkint északra kevés eső esett. A Duna Passauntól Steinig és Gombosnál apad, más helyeken árad. A Dráva egész hosszában apad, a Tisza és Száva, a Gólyaszaikon áradnak.

CSALÁDI KRÓNIKA.

Orosz regény. (16)

Írta: DANILEVSZKI GERGELY.

Az első benyomás nem volt rossz. A fal mellett tiszta padok húzódtak körül. A szögletekben függő szentképeket száraz galyak öveztek. A csodatevő szent Miklós képe előtt, akinek két nappal később, május kilencedikén volt az ünnepe, egy méces égett. A küszöb mellett a földön egy kétesztendő gyermek ült, aki a lába közé fogott felszemű macska fején dobolt egy főzőkanállal. A szoba földje tiszta friss homokkal volt behintve. Az asztal alatt büszke kakas sétálgatott. Lábnyoma mindenütt ott maradt a homokban. Mikor Katalin látta, hogy hiába várják a háznépet, így szól Potemkinnek:

— A csaplárosné nyilván munkában van, vagy a vásáron. Majd a császárhoz fordulva folytatta:

— Fölvihom gróf ur figyelmét erre a népre. Valóban csodálatos emberek ezek. Milyen jóhiszeműek! Ezek itt például az egész házat egy kétesztendő gyerekre bízzák!

— S még hozzá egy csárdát! — tette hozzá tiszteletteljesen Beszborodko — ahol pálinkát mérnek! Itt áll a hordó, de azért senki sem nyúl ám hozzá!

— Ez csak azért van, felséges asszony, mert az egész falu népe a Dnyeprré ment, hogy a császárnéját láthassa.

Katalin kezét nyújtotta a császárnak és megkínálta helylyel. A császár megcsókolta a feléje nyújtott szép kezét és leült. Potemkin, Rumjanzov, Beszborodko, Szuvarov én és Katalin kiseretének tagjai az ajtónál maradtunk állva.

— Minél tovább utazik az ember — mondta a császár — annál inkább kell csodálkoznia...

Igen, szólt Katalin az örömtől ragyogó arcu Potemkinra mutatva, nagyon kellemes dolog ezt a vidéket színről-színre látni. A herceg ellenségei mindent etkövettek, hogy befeketítsék őt előttem. Azt is mondták, hogy türehtelenül meleg itt az éghajlat. E helyett langyos, enyhe és üdítő szellők legyezgetnek bennünket. A puszta, persze kopár és víz nincs; mindazonáltal elég folyót és patakot láttunk, s partjaikon nem csekély népességet. Az üdvös újításokat nem éri meg mindjárt a nép. A pétervári kormányzóság az ország jövedelmének nyolczad-részt hozza be, pedig már nyolczvannégy esztendő és a czári rezidencia is benne van. És ezek az új telepek milyen rövid idő alatt tettek szert nagy jövedelemre!

Igen, felelt Falkenstein gróf, mentéje zsinórjával játszva, Potemkin hercegnék sok ellensége van, de van sok barátja is!

Katalin folytatta: — Rossznak mondták a klimát, visszariaszították és lebeszéltek az utazásról s most, hogy itt vagyok és saját szememmel látok mindent, kíváncsian kutatom ennek az elfogultságnak az okát...

Hallottam, hogy Nagy Pétert is sokáig tartották ilyen rossz véleményben Pétervár felől. Magam is emlékszem még rá, hogy senki sem mert odautazni. A valóság pedig távolról sem volt olyan rettenetes. Sőt Pétervár meghódításával még a tatároktól való félelem is megszűnt, aminek Bachmutban, Elizavetgradban és Ukrainában még most is megvannak a nyomai. Igen, gróf, én most minden nap azzal a megnyugtató gondolattal térek ágyamba, hogy uralkodásommal nem kárára, hanem hasznára vagyok országomnak.

A további beszélgetés folyamán a külpolitikáról, különösen a törökökről tárgyaltak. A tárgy iránt való nagy érdeklődésük és az a körülmény, hogy véleményeiket így, szemközt ülve mondhatják el egymásnak, egészen elfoglalta őket. A kísértet távol tartotta magától a mikor Potemkint odahívták, hogy belevonják a társalgásba, már jóval dél után járt az idő. Észre sem vették, hogy milyen gyorsan telt el harmadfél óra, csak a gyomruk hátorkodott őket emlékeztetni erre a körülményre. Berzborodkonak jutott az először az

eszébe, mire a fülebe is sugott valamit Potemkinnek, aki erre az ajkába harapott. Katalin eltalálta a herceg gondolatát.

— Gróf — szólott Falkensteinhez — mielőtt a gályára mennénk, nem parancsol valami harapnivalót?

— Ahogy méltóztatik. Már Petrarca megmondta, hogy előbb jöjjön világra az a nemzedék, amely nem fél a haláltól. Nascere acui moriri non duole, felelt a császár, aki nagyon szeretett költeményekből csitálni. Ez ránk és utazásunkra is vonatkozik.

— Van velünk némi ennivaló? — kérdezte Katalin. Többen odarontottak a fogatokhoz és nagy megdöbbenéssel konstaláltak, hogy a sietségben elfelejtették az udvari konyhát felpakolni. Falkenstein gróf kocsijában mindössze egy megkezdett palaczk magyar bort találtak meg néhány szelet száraz kenyeret, amelyet az utolsó állomáson vettek a lovaknak.

— Messze van innen a Dnyepre? Hány versztet jöttünk? — kérdezte Katalin.

— Vagy harminczatot, felség! Aligha volt kevesebb, felelt Potemkin. Az ut nagyon rossz ugyan s a lovak is fáradtak, mindazonáltal jó volna, ha utra kelnének.

József császár fintorgatta az orrát, látszott rajta, hogy mindenáron csillapítani akarja türelmetlen gyomra háborgását.

— Hát itt nem lehetne valami ennivalót szerezni, ha mindjárt a legegyszerűbbet is? — kérdezte Katalin. — Vajat, tyukot, tojást, tejfölt?

— Bajosan. A falu messze van s a népek mind a mezőn dolgoznak. Tíz versztnyi kerületen sehol semmi majorság. Hiszen, felség, már a vizesések közelében vagyunk!

Ekkor közbeszólt Beszborodko. — Herczeg, mi mégis meg fogjuk itt vendéglélni a czárnét. Mindjárt meglátja.

E szók után zsebkendőjét kötény gyanánt kötötte fel, kinyitotta a kemence ajtaját, tüzet rakott és egy lábást állított a tüzre. A kemenczén egy fazék állott, látszólag hamuval tele. Beszborodko megsejtette, hogy a hamu alatt tojások vannak és sejtelve nem is csalta meg. Föltört tizenkét darabot s egy lábasha öntötte; a friss, jó tojás csakhamar serczeni kezdett.

Rumjanzov és Szuvarov vaját kerestek, és nemsokára találtak is. Aztán fölmentek a padlásra és lehoztak egy szép sonkát. Ezt a kamrában talált két bögre tejjel együtt bevittek a korcsmaszobába és letették a felséges vendégek asztalára. A jó példa gyorsan hatott a többiekre is. Az udvarhölgyek megpirították a sonkát, József császár leszedte a tej fölét egy tányérra, Potemkin herceg pedig aranyhímzésű kaftánjának csücskeit visszahajtva kuktáskodott a hercegi szakácsnők körül. Mosogatott. Fölgürte csipkészegélyű ujjait, s egy nagy cserépedényben szép tisztára mosogatta a csapláros durva agyagedényeit.

No, gondolhatta a herceg, akárhogy örültök is ennek a találkozásnak, az bizonyos, hogy a gyomornak nagy szerepe van a diplomacziában. Ki tudja, nem lesz-e József császár ezért a rántott tojásért valamikor eszközünk a török kérdés megoldására?

Míg a konyhán a reggeli elkészítésével bajlódtak, a szoba ajtajában egy görnyedt, vöröszörű, ritkahaju öregember jelent meg. Megállt a küszöbön és buta, tompa nevetéssel nézett szét a társaságon. A beszélgetők hirtelen elhallgattak és kíváncsi tekintettel néztek az öregre, aki a kerten át jött a házba.

— Hát uraim, szólt az öreg, aki meglehetősen részeg volt, meg akartam nézni a czárnót. Bah! Semmit sem láttam! Már tegnapelőtt járt mifelénk.

Ingadozó mozdulatai és akadozó beszéde mindenkit mulattatott.

— Te vagy a csapláros? — kérdezte Katalin.

— A csapláros, anyuskám, a csapláros! És ti Kremencsugból valók vagytok?

(Folytatása következik.)

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. október 26-án.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, bonds, and securities. Includes sections for 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', and 'Különféle vállalatok'.

Advertisement for BUTORCSARNOK, a butchery and catering business. Text: 'A budapesti asztalos - ipartestület védnöksége alatt álló BUTORCSARNOK VIII., József-körút és Berkeosis-utca szegletén levő Sváb-féle házban...'.

Large advertisement for KOLOZSVÁRI SZERETETHÁZ sorsjegy (lottery ticket). Text: 'KÖLOZSVÁRI SZERETETHÁZ sorsjegy ára 50 kr. 6 sorsjegy ára... 2 frt 50 kr. 12 sorsjegy ára... 5 frt - kr. 2000 nyeremény 82.500 kor. értékben. Huzás visszavonhatatlanul 1898. évi november hó 15-én.'

Advertisement for Való- di francia különlegesseggek (Valo- di special French products). Text: 'Való- di francia különlegesseggek ezazis F. Bousquet és leghíresebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők'.

Advertisement for Földessyl (Földessyl) featuring an image of a revolver. Text: 'Földessyl puska műves Budapest, M. u. 3. Vidéki széküld és utárvet vagy pénz előzetes beküldése mellett. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.'

Advertisement for Mikszáth Kálmán Katángy-Naptár-a (Mikszáth Kálmán's Almanac). Text: 'MIKSZÁTH KÁLMÁN Katángy-Naptár-a 1899-re, melyet az ORSZÁGOS HIRLAP elő fizetői ingyen fognak megkapni'.

Advertisement for Bérleti hirdetmény (Lease notice). Text: 'A magyar tanulmányi alap tulajdonához tartozó Veszprém vármegyébe Kenesé és Vörös-Berény községek határában fekvő Fürdő, Mára, Hosszmező, Matacs és Akaraltya nevű 2002 1562-1600 kataszt. hold kiterjedésű, művelési ágaira nézve a bérleti feltételekben részletezett urad. földbirtok a rajta levő gazdasági épületekkel együtt az alólírott minisztérium IX-ik ügyosztályában f. 1898. évi november hó 24-ik napján tartandó zárt ajánlatú verseny útján 1899. évi október hó 1-től 1914. évi szeptember hó 30-ig terjedő 15 évi időtartamra haszonbérbe fog adatni.'

SZÍNHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. október 27-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Évi bérlet 177. Havi bérlet 25.

Pry Pál.

Vigjáték 5 felvonásban. — Irta: Poole. — Ford. Csiky Gergely.

Személyek:

Hardy ezredes Ujházi Pálfi
Hardy Frank Pálfi
Witherton Gabányi
Wittis Ivanfi
Stanley Mészáros
Harry Horváth
Pry Pál Vizvári
Grasp Egrossy
Doubledot Tóth
Simon Nagy
Fitz Ligeti J.
Mariana Mészáros
Sublléné Loványi
Hébe Palotay P.
Inas Csabi

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ

Nagy bérlet 11. Havi bérlet 11.

A dolovai nábob lánya.

Színmű 5 felvonásban. Irta Herzeg Ferencz.

Személyek:

Job Sándor Bakó
Vilma, leánya Torók L.
Örv. Domaháziné Szacsayné
Szentirmay Gyenes
Janka Csillag T.
Farján Csaszar
Lorant Dező
Bilitzy-Maroth Zilahy
Merlin Borcsényi
Szklabonyai Mészáros
Merlin ügyvédje Fehér
Job ügyvédje Abonyi
Job házi orvosa Latabár
Job inasa Narcsisz
Miska Körösmezzei
Napos káplár Paulay

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Évi bérlet 110. Havi bérlet 14.

Bajazzók.

Dráma 2 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Leoncavallo. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Nedda F. Powny
Canio Larizza
Ponio Varady
Beppe Kiss B.
Silvio Beck
1.) pár Ney B.
2.) pár Juhász

Utána:

Coppélia.

Ballet 2 felvonásban. Irta Nuitter és Saint Leon. Zenéjét szerzeszte Delibes Leo.

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ

A varázsgyűrű.

Operette 3 felvonásban, 5 képből. Irta: D'Ennery Acoiphe és Burani Paul. Ford.: Komor Gyula. Zenéjét szerzeszte: Planquette R.

Személyek:

XV. Lajos Szirmai
De Charannes Lubinsky
René Z. Bárdy G.
Leocadie Vidorné
De la garde Georges F. Hegyi
Nicolas Vidor
Michelette Kury Klára
Valpington lovag Solymosi
Artois Kiss M.
La Popelinière Ternyei

Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Osztokodás.

(Le Partage.)

Színmű 8 felvonásban. Irta Quignon Albert. Fordította Kövesy Albert.

Kezdete 7 és fél órakor.

VIGSZÍNHÁZ

794. szám. 794. szám.

A hálókocsik ellenőre.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Alexandre Bisson. Fordította: Zemplényi P. Gyula.

Személyek:

Godefroid György Hegedűs
Lucien-neje Molnár
Montépin apósa G. György
Montépiné Nővér Lina
Godefróid Göth
Szt.-Medard Balassa
Labordave Szerényi
Charbonneau Rónaszi
Charbonneau Makroczy
Angèle Bezzeti

Kezd 7 és fél órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ

A krokodilus.

Operett 3 felvonásban. Irta: Walther Oskár. Fordította: Faragó Jenő. Zenéjét szerzeszte Ferron Adolf.

Személyek

Özv. Molléné Kövesi A.-né
Lili Ledócsky
Salbo Theo Sziklay
Wille F. Gréth K.
Schlauc Szontváth
Schneller Palásthy
Triebelné Láng E.
Bingsheim báró Halasi E.
A színházigazgató Mátrai
A rendező Bessenyei
Prümper Heben A.
Klex Boross E.
Mari Simon M.
Pinczér Kardos
Levélhordó Kunosi E.

Kezdete 7 órakor.

VÁROSLIGETISZINKÖR

Igazgató Feld Zsigmond.

Zárva.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Népszínház	Egyes Színház	Vár színház
Péntek	Pietro Caruso Bűnhődés	A bűvös vadász	A végrebajtó	Nagyapó	A gesák	—
Szombat	Pietro Caruso Bűnhődés	Faust	Aeneas papa	A szultán	Tíz év Bányák	Rozenkranz és Gűldenstern
Vasárnap d. u.	A velenzei kalmár	—	Mozgó fényképek	Lili	Molnár és gyermeke	—
Este	Pietro Caruso Bűnhődés	A király mondta	Aeneas papa	A piros bugyeliaris	Corignanék válópóra	—

Kőbányai Király-Sörfőző-

részvénytársaság.

Alaptőke: 4,300.000 korona. Telefon: 61—50.

„Góliát-Maláta-sör.”

Bajor módra készült ezen legjobb sörgyártmányunk arra van hivatva, hogy az enemi külföldi árukat kiszorítsa.

Kellemes zamata miatt kedvelt **üdítő ital** és **gyógyhatásánál fogva** a legelső orvosi szakemberek melegen ajánlják: különösen **dr. Korányi Frigyes** és **dr. Kélli Károly** egyetemi tanár urak tanúsítják, hogy ezen sör sikeresen használhatóan bizonyult. Idegbajokban, vérértelenség-nél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél maláta-sörünk valóságos gyógyszer.

Árak vidékre:

Nagy láda: 60 kis palack 6 frt, betét 4 frt, összesen 10 frt. — Kis láda: 30 kis palack 3 frt, betét 2 frt, összesen 5 frt budapesti vasuti állomásra szállítva utánvétellel.

Hónapokig eltartható. A ládákért és palackokért adandó 4 frt, illetve 2 frt betétet — azoknak bérmentes visszatadásakor — visszaszolgáltatjuk.

Megrendeléseket elfogadják: Gyári irodánk Kőbányán. Városi irodánk: VII., Kertész-u. 40. és vidéki raktársaink. **Budapestben kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharankint a Quisisana buffetben Váci-körút 12.**

Kőbányai Király-Sörfőző-részvénytársaság.

Csoda! Csoda!

Egy vég 3/4 széles, 29 rőfös csoda kreásvászon 2 frt 95 kr. 12 drb, fehér angol czérna zsebkendő 1 frt 80 kr. A két cikk összesen 4 frt 60 kr.

Pfeifer Vilmos (partie)

áruházában

Budapest, Váci-körút 5. sz.

PÉNZKÖLCSÖN

sorsjegyekre és értékpapírokra majdnem a teljes arányig.

Zálogban levő sorsjegyek álláson kiváltatnak és azokra nagyobb és előlegelet adok, vagy átveszem a sorsjegyet a napi áron — mint a hirdapokban jegyzés — és a tulajdonos ugyanazon sorsjegyeket visszaveheti tőlem apró részletfizetés mellett.

Iff. SCHÖN ARMIN bankháza.

(Alapított 1884-ben.)

Budapest, Erzsébet-körút 48. sz. alatt.

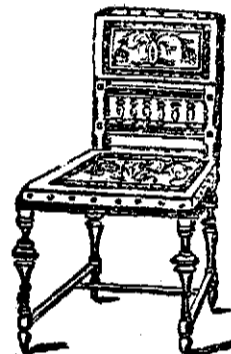
(A Royal nagyszállóval szemben.)

1429

Vidéki megbízásokra különös gond fordítatik.

BUTOROK
részletfizetésre
legjutányosabb áron
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél
Budapest, Teréz-körút 8.

Börszékkipar és butorborsajtalás

KENDI A. BUDAPEST.
V. Károly-utca 2.
az evang. iskola-épületben.
Nagy raktár valódi börszék és karosszékben, jóval olcsóbb áron mint eddig.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

BUTOR

készpénzért
ugyszintén
részletfizetésre
legjutányosabb áron mellett kaphatók

GONDA S.

butorraktárában,
VII. István-tér 7.

A feltaláló Dr. Meidinger tanár ur által kizárólag hitelesített
Meidinger kályhagyár
Heim H., Budapest és Bécs
cs. és kir. udvari szállító.
Kittűnő hírnevű cs. s kir. kiz. szab. kályháink
MEIDINGER-OFEN
H. HEIM
valóságban csakis székünkben
Budapest, Thonet-udvar, kaphatók.

Finom női fehérneműket és
menyasszonyi kelengyék
jutányos áron, legnagyobb választékban ajánl
Kanitz Ferencz és Tsa
szépségi vászonraktára
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Az uri közönségnek
legjobban ajánlom
ruhabérleti rendszeremet
Deutsch F. Károly, Andrassy-ut 1.

Gyökeres szőlővesszők

fajtiszták, jégverés és -peronoszpóra-mentesek, kaphatók őszi vagy tavaszi ültetésre

PÓLYA BÉLA

p.-szondai szőlőtelepéről (vasut, posta Szolnok.)

Európai gyökeres vesszők ára ezrenként:
Csemege-vesszőké 25 frt.
Borfajoké 20 frt.
Riparia pontalison ojtott gyökeres vesszőké
fajkülönbség nélkül 150 frt.

Árak Szolnokon vasutra feladva értetnek. Küldés utánvétellel.

FŐBB FAJOK. Csemege: Chasselas fehér és piros, (ropogós gyöngy szőlő), góhér, korán érő finom Madeleine angerine, passatutti stb. Borfajok: Olassz riling, nemes kadorka, török szőlő, muscat lunel, bakar stb.

Csak elsőrendű minőségek szállítanak.

Több száz szoba asztalos- és kárpitos

BUTOR

kizárólag szilárd munkra a legújabb stílusban a következő áron adatnak el kezesség mellett.

2 székény 30 frt
2 ágy 25 frt
1 ottomán 25 frt
1 kredenz márványlappal 45 frt
1 ebédlő-asztal 80 frt
Hálószobák 120, 140, 160, 170, fűtől feljebb 800 frtig
angol-, barok-, renaissance stílusban.

1 szalon garnitúr 80 frt
1 szalon garnitúr, barok 120 frt
1 szalon garnitúr, selyem 135, 150, 165, 180, 200 fűtől
egész 600 frtig
1 ebédlő-asztal 50, 55, 60 frt
Ebédlő berendezések 150, 185, 200, 230, 250, 300 frtig.
Angol-, barok-, góthstílusban 500 fűttől, 2500 frtig és
feljebb.

Üzletünk kizárólag csak
VIII. ker., Kerepesi-ut 9/a. sz. Patyi Testvérek
Pannónia-szálloda mellett. 15-ös székvarosj butortelep.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előrefizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár
Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

VII. kerület, József-körút 65. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK az ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **özv. Balascevi György** nagytűzde.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos** fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór**, dohánytűzde.
- IV. „ Parisch-bazár **Dévai Józsefné**, dohánytűzde.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsok A. J.** dohánytűzde és újságárda.
- V. „ Nagyköröna-utca 20. sz. **Löwinger Gyula**, fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Weil Vilmos**, dohánytűzde.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Moreno Janka**, dohánytűzde.
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond**, dohánytűzde.
- VI. „ Jeréz-körút 54. szám **Brener nővérek**, dohánytűzde.
- VI. „ Andrássy-út 48. szám **Rohozay Ilona**, dohánytűzde.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heisler Béna**, dohánytűzde.
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám **Freud J.** dohánytűzde.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytűzde.

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltetnek.

LEVELEZÉS.

Egy fiatal ember, egy komolyabb koru független, nő öszinte barátságát óhajtja, hogy vele szabad idejét kellemesen eltölthesse. Csakis független, intelligens hölgyektől erőd ajánlatot „Tartós barátság“ jelige alatt a kiadóhivatalba kér. Diszkrétio természetes. 6639-1

En egy [mint mondják, csinos 23 éves asszonyka vagyok, ki e hetekben Pestre akarok rándulni, hogy ott egy vagy két hetet szórakozásképen eltöltsék. Akad-e oly szeretetreméltó galváler ki, eme reám nézve teljesen idegen és nagy városban kalauzolina, és szeretetreméltóságával a pesti napokat reám nézve felejtethetlenné tenné. — Ha igen, úgy írjon e lap kiadóhivatalába „Tudatlan falusi asszony“ jelige alatt és a levelét jeleztesse. 6642-1

Bertuskám. Édes soraid most vettem és tekintettel a nemes czépra, mivel idődet töltöd, sajnálattal bár, de lemondok 2 hétig kedves leveleidről. De csak 2 hétig! En azért fogok itt egy pár sort írni és csókolak igen sokszor M. 6636-1

Aranyos baba, segínt, se tegnap sem azelőtt; szóval sennikor. Tizenöt nap mult el, anélkül, hogy láttam volna eddig. Ön kész, akarattal kerül. A napokban arra mentem, de nem láttam. Remélhetem e, hogy látni fogom? Szabad írnom, vagy jöhetek személyesen? Kezeit csókolja Rád. 6552-1

Barna asszony. Legutóbbi hirdetését elolvastam és abból azt látom, hogy ön tölem tisztá, érintetlen szeretet kíván, mig az ön szíve, mint mondja, már ki volt téve kísértésnek. Ha észszel tudnék felelni, akkor férfibuszkeségemre hallgatnék. Miatán azonban hatalmába vette szívemet és eszemet, így csakis a szívemre hallgatok és térdreborulva köszönöm önnek azon kegyet, mely által lehetővé teszi, hogy önt láthassam és kedves szavát naponta hallhassam. Ön lesz az egész világom és önön kívül sivar lesz körülöttem minden. Barna férfi. 6648-1

Szivem megrepedt. Ném találkoznék egy oly szabadgondolkozású varróleányka, ki azt jóakarata segítségével bevárná. Leveleket „Jószívű varróleányka“ jelige alatt a kiadóba kérek. 6646-1

Jnéz. Eltávozem ugyan, mert a becsület, atyádnak adott szavam, kényszerit erre. A megsebzett vadhoz hasonlóan én is elbujok s magammal hordom a szívembé ütött tört. Felléphetnék ugyan erélyesen, de a gyöngye pillanatban ki ejtett szavam ezt nem enged meg. Lorenzo 6652-1

Pistike. Teljesen hozzájárulok a legutóbbi tervezet hez. soká leszek ugyan elszigetelve, de majd vigasztalsz 35. 2209-1

Francia zászló alatt szenzációs utleírás második kiadásban megrendelhető minden könyvkereskedésben. 2173-1

Nősülni óhajt egy 32 éves iparos, oly 20-25 éves leánnyal szeretne e czéloból megismerkedni, vinek 3-4000 frt hozománya van. Leveleket a kiadóhivatalba kér „Szerecsse“ jelige alatt. 6528-9

Jgen jó és biztos állásu 28 éves fiatal ember szeretne megismerkedni egy komoly, intelligens fiatal leánnyal, házasság czéljából. 3-4000 frt hozományt kíván. Csak komoly leveleket vesz figyelembe, melyeket „Komoly“ jelige alatt kér a kiadóhivatalba. 6368-2

Férjhez szeretne menni egy intelligens, igen csinos fiatal özvegy asszony jóállásu középkorú urhoz. Csakis komoly levelekre válaszol „Jó asszony“ jelige alatt. 6530-2

ALLÁST KERES.

Gazdasági számtartó, keresk. célmileg is gyávelező, nagyobb gazdaságban állást keres, hol a gazdasági belső teendőket is elvégzi. Ajánlatok „Gazdasági számtartó“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6578-3

Bármilyen írásbeli munkák végzését, levelek másolását, vagy czimszalag írását elvállalja szerény igényű fiatal ember. Czím a kiadóhivatalban. 6654-3

Fiatal hölgyek mellé társalgónőnek, vagy felolvasónőnek, esetleg elemi iskolába járó leánykák mellé nevelőnőnek, ajánlkozik jobb irraelita családhoz intelligens szülőtől származó fiatal kisasszony. Remek kézimunkák készítéséhez ért és kezdőknek zongora órákat is képes adni. Czím a kiadóhivatalban. 6366-3

100 koronát adok annak ki, nekem hivatalszolgái vagy pénzbeszedei állást szerez előkelő nagyobb intézetnél, esetleg óvadékkal. Czím a kiadóhivatalban. 6224-3

Házmeester, ki már több nagyobb házban volt mint ilyen alkalmazva és óvadékkal rendelkezik egy nagyobb házban keres ily állást. A vizvezeték és légszusz jókarban tartását elvállalja. Szives eveleket a kiadóhivatalba kér „Házmeester“ jelige alatt. 6604-3

Ökleveles óvónő, kinek jó gyakorlata van és kinek kezik. Órák adására, esetleg félnapra ajánlkozik gyermekek mellé, elemi osztályokra is. Ölkészit. Czím a kiadóban. 6118-3

Joghallgató ajánlkozik ügyvédi irodába egész vagy fél napra. Czím a kiadóhivatalban. 6478-3

ALLÁST KAPHAT.

Kerestetik egy a kettős könyvelésben jártas comp-tourista 50 frt fizetéssel egy divát üzletbe. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetit „Ö“ jelige alatt. 6542-4

Kerestetik fodrásznő, ki házhoz jár. Czím Soroksári-utca 5. 3. em. 1. 6975-4

Magyar és német nyelvet tökéletesen értő kisasszony, ki mindkét nyelven stenografál és szép írással bír, egy helybeli részvény-társaságnál alkalmazást nyerhet. Ki már irodában alkalmazva volt előnyben részesül. Ajánlatok „R.“ jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 6570-4

Nagy confectio-üzlet keres ügyes segédet, ki az eladásban és kirakatrendezésben jártas. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Szorgalmas“ jeliszó alatt. 6472-4

Előkelő fővárosi szabó-műhelyben tisztességes házból való tanulóleány azonnal felvételük. Czím a kiadóhivatal. 6455-4

Fiatal földbirtokos oly gazdasszonyt keres, ki egy nagyobb háztartást vezessen és jól tudjon főzni. Arczéppel ellátott ajánlatokat a kiadóhivatalba kér „Gazdasszony“ jelige alatt. 6614-4

OKTATÁS.

Correpetitornak ajánlkozik gymnásiumi vagy kereskedelmi iskolai tanulóhoz egy kereskedelmi is végzett joghallgató. Czím a kiadóhivatalban. 6416-5

Joghallgató bármily otthon végezhető munkát elfogad igen olcsó áron. Szives megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Megbízható“ czimen. 6606-5

Francia órákat ad tanárjelölt, ki főbb évet Párisban töltött. Levelek „Francia“ czimen a kiadóba kéretnek. 6328-5

Zongora-órákat szerény díjazás mellett ad házban, vagy házon kívül gyakorlott zongora tanító. Czím a kiadóhivatalban. 6074-5

Correpetitornak, vagy házitánitónak ajánlkozik gymnásiumot végzettjoghallgató. Czím a kiadóhivatalban meg tudható. 6476-5

HÁZASSÁG.

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Ujpesten egy adómentes ház, mely 17 lakásból és 2 üzleti helyiségből áll, elutazás miatt sűrűgösen eladó. Értekezni d. u. 3-6 óra közt. Czím a kiadóhivatalban. 6454-7

A Ságymányoson, valamint Agyalföldön Szent László-uton és Petneházy-utczában, néhány telek jutányos árban eladó. Czím a kiadóhivatalban. 5402-7

ELADÁS.

Elegáns menyasszonyi ruha olcsó áron eladó Czím a kiadóban. 2088-8

Fenyőfák, lombfák, bokrok sok fajtaban szép példányokban kaphatók Tisza-Igaron ifj. Széký Péter faiskolájában. Árjegyzék megküldetik. 2211-8

Körkép, mely a millennáris-kiállítás alkalmával Budapesten nagy sikerrel volt kiállítva, eladó. Nyereséges vállalkozás vidéki városokban leendő kiállítás esetén. Czím a kiadóhivatalban. 6510-8

Jróasztal 6 fiókos egészen új kemény fából 50 frtért eladó. Czím a kiadóhivatalban. 6592-8

Gimnáziumot végzett orvostanhallgató korrepetitornak ajánlkozik. Francziául is kitűnően beszél. Szives megkereséseket a kiadóba kér „Szorgalmas“ czimen. 6608-8

Kávéház, szép, igen jó üzlet a főváros legelőkelőbb helyén haláleset miatt olcsón átadó. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetit „U. U.“ jelige alatt. 6468-8

VÉTEL.

Magyar Compass 1873-1883-iki évfolyamai megvételre kerestetnek. Ajánlatok az év megjelölésével a kiadóhivatalba. 6046-9

KIADÓ SZOBÁK.

Teljes ellátást kaphat két fiatal ember ez ideit tanévre egy tisztességes izr. családnál, közel az Erzsébet-körút és a Bercsary-utczához. Czím a kiadóban. 5914-10

Első emeleti utczai szoba, csinos butorizzal, külön bejárattal kiadó. Czím a kiadóban. 5970-10

A Kerepesi-uton egy kényelmes 2-ablakos utczai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czím a kiadóhivatalban. 6144-10

LAKÁS KERESTETIK.

Üzlethelyiség kerestetik, nem nagy. Lehetőleg a belvárosban, november 1-ére. Arral ellátott ajánlatok kéretnek „Elegáns“ czimen a kiadóhivatalba. 6466-11

SZOBA KERESTETIK.

A VI. kerületben keres egy fiatal ember lehetőleg intelligens családnál tiszta és csinosan butorizzott szobát I. vagy II. emeleten. Levelet a kiadóhivatalba kérek „VI.“ jelige alatt. 6060-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Két külön bejáratu szobából és konyha stb. álló lakás az V. kerületben Vadász-utczában azonnal kiadó Ugyanott egy műhelynek, vagy raktárnak alkalmas. az utczára nyíló nagy pince is kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 6164-13

KÖNYVEK.

Jó francia regényeket szeretnék venni könyvtárba berendezéséhez. Ajánlatokat a cím és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár“ jelige alatt. 6262-15

Jókai összes művei kerestetnek olcsó áron megvételre Leveleket a kiadóhivatal közvetit „Jókai“ czimen. 6612-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 3662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vogyen 30 krért Réthy-féle Pemetőfi-czukorkát. 1537-13

Az Andrássy-út és Teréz-körút szegletén, az Abbázia kávéház előtt egy gyémánt karperczet elvesztetem. A becsületes megtaláló az öt illettó jutalom ellenében kérérik azt a kiadóhivatalban meg tudható czimen átadni. 6650-18